

Aroma

Ebeq sáhnsahwe ahtebé ehwehne.

Poraga mah pahsí sehiranue mó aní awuwana wega Aroma suwahpeq mewena mibeq Sísa tagariáh ké móriuwe. Mah pahsí áwahewé mahraréna, Ite moke ahbabáq ke mífone. Mósísiga miraoro ú ehweh sehgiunaga ite íre kaweritahráhire. Itega kaweq arámbéhrúnaga moq íre kaweritahráhire. Peh morá Sísansabé aiq pútare atonaga wega ite kaweritena oganúq itahráhire. Manikáne Awanka Sísansabé aiq pútare atáh ké séhréh aritena kaweq sansá miraoneheqmúne íwíáh aritena ahriahri sereq mía máaire. Poraga mah ehwéh Aroma suwahpeq Sísa tagariáh ké náriu pahsípéq sehiranúwe.

Aroma suwahpeqte ké siu pahsíce.

Poraga wene arambehriyabé teriu ehwéhne.

1 ¹Íné, Pora Sísa Karáhéne arambehriu aní múge. Manikáne ehweh korerinkeheéna omaq intena eqmaq núwátáire.

²Naho naho Manikánka omasa éhwéh wene ehweh iraru ke iwíáh aritowara áwahe pukúípéq sehiranuwe. ³Omasa éhwéhmé wenahni, itene Wahnah Sísa Karáhé éhwehne. Sísave wehukení úkúnsabe anotah wahnáh aní, Tébiti kahnáh anínéna ⁴we pukútaq Manikánka págege sansánue iriwe oganúq atowe. Oganúq atonsabe Manikáne Awanka ite sokigi aitéhmé we Manikáne ahninkáwá wíre. We Sísa Karáhé itene Wahnahne.

⁵We nahnso kereqne Wahnah míankeheéna Manikánka ite meiqme Sísa Karáhéne ayahpi itena anotahtaq séhréh aitéhre. Wega íné nahnso kebá eqmaq núwátáire. Mó kehiná mó kehinánká Sísansabé aiq pútare atera wene ehweh sehgihehéna kosíwáhnorúno éna eqmaq núwátáire. ⁶Ite moq Sísa Karáhéne animárá míageheéna omaq itena íáhraburaire. Íáhraburairaq ite Sísa kéráhwé.

⁷Aroma suwahpeqte Manikáne animáráno, íné Porane ehweh íráhro. Manikánka itensabé arutaboiraitena wene animárá míageheéna íáhraburaire. Maniká Iteriboreq itene Wahnah Sísa Karáhéreqka ite séhréh aitera itene iru ukiq itagéhe.

Poraga Aroma ke ehweh koreriyeabe awahbo ehwéhne.

⁸Téhwe teiéna ehwéh íráhro. Itega Sísa Karáhéne ehweh kawerue sehgiómé áhnte kegá íráhwe. Minayabe ínéga ite ómi niahreraq matawéna Sísa Karáhé áwirue Manikánsabe iwíáh iwíáh atóge. ⁹Sísa Karáhé éhweh teri terinéna Manikáne arambehriyabé iwíáh iwíáhéna mirauge. Manikánka tagariéhmé íné íre túbáh agia ¹⁰itensabé ahriahri púreraitóge. Ite tagéyabe nuwahbehre. Minayabe Manikánsabe págegeue púreruge. Púreréna mahraréna, Aroma kebá pokiniboq pokúno ainte séhréh ainto ue púreruge.

¹¹Itene irupipeq págegeinkehéna Manikáne Awanka séhréh aitahráhire. Wega mirainkehéna iteba sure séhréh aiteyabe nuwahbehre. ¹²Ínéga Sísane ehweh kawerue sehgiúnsábé itega íné tagehrataq itene iru kawerinae. Itega moq Sísane ehweh kawerue sehgiónsábé tagahnaraq nirume kawerinae. Minayabe moke irupipeq eyoyóinae.

¹³Néne iyahnabo anímárino, teiéna ehwéh iahtebagehboq íráhro. Áhntetaq iteba pokinieuraq íre pokorahuraue. Sísane ehweh teriátáutaq mó nahnsó kegá aiq pútare atera sehgiówe. Ite moq aiq pútare ateq sehgihehéna teieyabe nuwahbehre. ¹⁴Manikánka ómi korerio urainsabé Káríki kereq íre Káríki kereq ahtebah kereq múguwahgu kereq teri terininie. ¹⁵Itega moq Sísa éhweh iragehéna ite Aroma suwahpeq míáh ké koreiyeabe nuwahbehre.

Kaweq ehwéhme Manikáne págegeorahi sansánsábé teí éhwéhne.

¹⁶Manikánka Sísane kaweq ehwéhnsábé ómi aiq pútare atáh ké kaweraritéhre. Minayabe mi ehwéh terieyabe íre niyehitehre. Maniká págege aní púana séhréh aitahráhinsabé ite koreiyeabe nuwahbehre. Téhwe Asiu kegá mi ehwéh írówara anehe nahnsonka írówe. ¹⁷Wehukega Sísane ehwehnsabé aiq pútare atáhtáq Manikánka kaweraritena sensabé, Ite kaweqtaq míáhwe aritéhre. Íre wehukega arambehrionka peh morá wensabé aiq pútare atáhnká kaweraritéhre. Mi kaweraritéh sánsámé Manikánka aiq sokigi aitéhre. Minayabe Manikáne ehwehnka aiq mahraréna,

Manikánka wensabé aiq pútare atáh keyábé, Kaweqtaq míáhwe aritéh púara se oga mía míoneherawoe ire. *(Habakuk 2.4)*

Maniká auwera múguwahgu ke úko ehwéhne.

¹⁸Manikánka íópeq ména wene áyáteh naneq sansá sokigi aíre. Ahbarera ahkaragára kené ahkaragáraga Manikáne aiq pútaq sansánsábé ahqáho atáhwe. Ahqáho atáh púana Manikánka anotahtaq abiahnsanéna kamah arinkéhe. ¹⁹Maniká wewega wene sánsá tábúsoqme sokigi aríátái puara wehukega tagariahrahowe. Tagariahrahonsabé wene sánsánsábé ahqáho atáh púana Manikánka anotahtaq kamah arinawire.

²⁰Naho naho Manikánka mah marákó márákó mirarowe. Wega kaweqtaq mía míaéna moke miraro mensáméhnsá ábóraq marowe. Amahnága minawari kéhrara wehukega taga tagao puara wene sánsá tagariahrahowe. Tagéra iwíáhorahome Maniká webataq Manikánéna ahriahri págege aní mía míaire. Minayabe mi ahbábáq kégá Manikánsabe, Arene sánsá peh kopípéq kéhre íre irarerahowe. Írakaumo.

²¹Sega Maniká tagarawéra wensabé, Are Maniká Iteribo wóne íre owe. Arensabé iwíáh iwíáhonehqmune íre owe. Wensabé kaweróne íre atáhwe. Minayabe se múguwahgu agéra tábúsoqme iwíáh íre iwíáhia peh sunkíkírirabeq míáhwe. ²²Ite ahte bia ké úne éra saiyoéra múguwahgu ke úkowe.

²³Manikánka anotah aní ména ahriahri mía míairara wehuke íre mía míaowe. Maniká auwera abehq náneq wehukéní awankátate kuruqme mirarera minawarinsábé iwíáh iwíáh atáhwe. Kabarame ménkámehnkámé karahrabahme abehq náneq awankátate kuruqme mirarera, Itene manikáne éra minawarinsábé iwíáh iwíáh atáhwe.

Ómiga ahbabáq aruqaruro ke wóe i ehwéhne.

²⁴Sega mirao puana Manikánka se suena áwé tagehrara sene sirupipeq sirutaboiro ahbábáq mira aruqarurowe. Wahba sobaruqnahbaruronsabé ahbabárowe. ²⁵Manikáne aiq pútaq sansá suera péhepehe iwíáhéra wene sánsá íre sehgiówe. Maniká moke náneq miraro anínsábé íre iwíáh iwíáhia peh Manikánka miraro naneqmarinsabé iwíáh iwíáhowe. Manikánka moke náneq miraro puaq wensabé iwíáh iwíáh atonawe kaweq sansáne. Ai q pútaq míre.

²⁶Sega mira áhbábáronsabé Manikánka se suena áwé tagehre. Áwé tagehrara sega áhnte íre mirao naneq miraéra ahbabáq aruqarurowe. Ahronká sensuwehqso suera síwáhu ahréróné sinonka sobaruqnahbarurowe. ²⁷Wehga moq sene ahroero suera síwáhu wehné sinonkansabé sirutaboirá sobaruqnahbarurowe. Mi sansámé anotah siyehiteh sansánirara pehipi mira aruqarurowe. Sega mira áhbábáq aruqaruro puana sene iwíáhwé sene sinonkame íre kaweragire.

²⁸Sega Manikánsabe iuwahriehre íwíáho puana Manikánka se suena áwé tagehrara sega ahbabáq iwíáhéra íre mirao naneq miraowe. ²⁹Sene sirupipeq áhnte ahkaragáakáq ahbabáqkakaq kéhre. Áhnte mensáméhnsánsábé sirutaboiro ke wóe. Íre tábúsoréh sánsáno ke wóe. Ebehyabé suwahbeh ke wóe. Mó kené ménsámehnsánsabe aigará pabeki ke wóe. Wehuke subiq sueyabe suwahbeh ke wóe. Se tobek aruqaruro ke wóe. Se péhe éhwéhnué mó kené ménsámehnsá mewe mewe ke wóe. Mó ke íre kawerarítáh ké wóe. Síéhruru aruqaruro ke wóe.

³⁰Mó keyábé péhe éhwéh arítáh ké wóe. Manikánsabe suwahrieh ke wóe. Aboawah weh áhréyábé abehq éhwéh arítáh ké wóe. Se saiyoéra

seye síwíq pankeráh ké wóe. Ahbabáq áhwárah ke wóe. Sinoibone ehweh anterúáh ké wóe. ³¹Se múguwahgu ke wóe. Itega miraoneheqmúne e ehweh anterúáh ké wóe. Sensuwahrahyabé íre suwahbeh ke wóe. Mó keyábé iuwahriehre éra íre séhréh arítáh ké wóe.

³²Manikánka mina tahnsa pukorahi ahbabáq aruqaruro ke kamah arinawire. Segá minayabe irera anetaníbo íwíáhowe. Anetaníbo íwíáhéra mira ahbabáq aruqaruréra mina tahnsa áhbabáro keyábé kawerowe aritera iwíáh íwíáh arítáhwe. Manikánka moke mina tahnsa áhbabáq ké anotahtaq kamah arinawire.

Manikánka ómi kené arambehri tagéna sainsuahna ehwéhne.

2 ¹Néne iyahnabo anímárinó, ite iwíáhome mi ahbabáq ké íre kaweq ke wóe éq peh ite kaweqtaq mía míaúne íwíáhowe. Aneqsabé mira íwíáhoo? Itega moq mi ahbabáq mira aruqarurowe. Se ahbabáq ke woe eme iteitensabéákák mirarewe. Itega moq mi ahbabáq mirao puag iteitensabéákák mirarewe. Minayabe, Ómi itega kaweqtaq mía míaúne íre irarerahowe.

²Ite tagarionawe Manikánka tábúsoqme iwíáhéna mina tahnsa áhbabáq ké ehweh aritena kamah arinawire. ³Se ahbabáq ke woe íwíáhéq itega moq mi ahbabáq mirao mino? Néne iyahnabo anímárinó, Manikánka ite íre kamah ainawire íwíáhoo? Ahqáho. Wegá moke ahbabáq ke monseráhnue kamah ainawire.

⁴Manikánka itensabé arutaboiritena íwénunire. Íwénunéna íre apubúue kamah aíre. Minayabe, Anetaníbo. Pehipi ahbabáronehe íwíáhoo? Itene ahbabáq sansa sueq wene sánsá sehgihehéna Manikánka itensabé arutaboiritena íwénunire. Minawé íre ahtebaho?

⁵Itene ahbabáq sansa íre sueq peh píribahriéq, Ite iuwahbeh sansá miraoneheqmúne íwíáhonsabé itene ahbabáq áhnte aginae. Áhnte agirana Manikánka ehweh aita hna tanáhráq tábúsoqme iwíáhéna anotah kamáh ainawire. ⁶Wegá wehukene arambehri aghemarena ehweh aritena sainsuanawire.

⁷Mó kegá Maniká míhrabeq téhrehabeq pokéra we tahnsá méyabe suwahbehre. Manikánka sensabé, Kawerowe ariteyabe suwahbehre. Ahriahri oga mérapeq pokéyabe suwahbehre. Mina tahnsa suwahbeh kegá kaweq sansá mira aruqarurirataq Manikánka oganúq sitankéhe.

⁸Mó kegá peh seyene iwíáh mira aruqarurowe. Segá aiq pútaq sansá íre sehgiha peh ahbabáq aruqaruro puana Manikánka mi keyábé anotah abíáhnsá aritena kamah arinawire.

⁹Manikánka moke ahbabáq ke kamah arinara síérinayabé uwo uwo oneherawoe. Téhwe Manikánka ahbabáq Asiú ké kamah ariena anehe ahbabáq nahnsó kéákák kamah arinawire. ¹⁰Manikánka kaweq sansá mira aruqaruro keyábé, Kawerowe aritena siru ukiq sitena,

Néne téhrehabeq kíóro. Anotah anímáí míagehe aritankéhe. Téhwe wega kaweqtaq míáh Ásíú keyábé mirareritena anehe kaweqtaq míáh náhnsó keyábé mirareritankéhe. ¹¹Manikánka moke mi kené arambehri agehmarena tábúsoqme iwíáhéna saraqmarena sainsuanawire.

¹²Nahnso kegá Mósísiga sehgióro ú ehweh siahrrate íre irera sega ahabáronsabé iraipéq pokigehe. Asiu kegá Mósísine ehweh irera ahabáronsabé Manikánka Mósísiga sehgióro ú ehwehkná irarúnserahnue ehweh aritena kamah arinawire. ¹³Asiu kegá Mósísine ehweh sene siahrrate íráhwe. Minayabe Manikánka mi keyábé, Ite kaweqtaq míáhwe pehipi irareritankéhbo? Ahqáho. Írakaumo. Peh morá moke mi ehweh sehgió keyábé, Ite kaweqtaq míáhwe irareritankéhe.

¹⁴Nahnso kegá mi ehweh siahrrate íre irera pehipi sehgiónsábé sirupipeq kaweq sansá ahtebahwe. ¹⁵⁻¹⁶Mi ehweh íráhnsábé sehgió? Ahqáho. Manikánka sirupipeq kaweq sansá arítéhnsábé sehgiówe. Segá ahabárotaq sirupipeq umeh agirara kaweqtaq míáhtáq sirupipeq eyoyó agire. Ínéga kaweq ehweh teiúmé Manikánka Sísa Karáhénsabe, Wehukene sirupipeqté épéráhpéro sansánsábé sainsuo atéhre. Minayabe Sísa tuina tanáhráq wehukene sirupipeqté sánsánká seye sainsuankéhe.

Asiu kegá Mósísine ehwehkná séhréh aitankéhe iwíáho ehwehne.

¹⁷Itewe árahoo? Ite Asiu anímáí múne éq Mósísine ehweh sehgiune éq ite Manikáne animáí múne irare irareowe. ¹⁸Maniká awahbeh sansá tagarione éq Mósísine ehweh aiq irone éq minayabe ite tábúsoqme iwíáhorahúne ewe.

¹⁹Ite iwíáhome itewe Manikáne ah íre tagaríah ké sokigiúna anímáí múne iwíáhowe. Sunkíkírirabeq míáh ké kawerue nogigeheéq ite sene kánéq tahnsa mfone iwíáhowe. ²⁰Áhwára áhwára ke kaweraritone iwíáhéq káriq anímáínseq íre íráh kéreq síwáhnorúne iwíáhowe. Mósísine ehweh matawéq aiq moke iahtebóna puaq mi arámbéhrí miraorahúne iwíáhowe.

²¹Itega mó ke síwáhnoréq mina síwáhnoro ehweh aneqsabé itewe íre sehgió? Itega mó keyábé, Aebóiyeho eme aneqsabé itewe aebóo? ²²Itega mó keyábé, Mó kené ahre abariiyeho eme aneqsabé itewe mó kené ahre abarioo? Itega mó keyábé, Abehq náneqsabé manikáne ateq iwíáh iwíáh atého eme itewe aneqsabé péhepehe manikáne árótu nahtápéq kéh náneqmarí aebóo?

²³Itega iteitene íwíq pankereq Manikánka sehgióro i ehweh teri terinome itewe aneqsabé mi ehweh anteruaho? Mirairataqmé Manikánsabe éhruru atáhwe. ²⁴Manikáne ehwehkná mahraréna,

Itega ahabárirataq nahnso kegá tagéra Manikánsabe
éhruruorahowe ire.

(Aisaia 52.2, Esekiel 36.20-23)

Mina onserah itega Manikáne ehweh anterúáhnsábé tagah kegá wensabé éhruruowe.

Íre síú amurúruáhnsábé Asiu keúra míáhwe i ehwéhne.

²⁵Ite Asiu kegá íú amurúruueq Manikánka sehgióro i ehwéh sehgiónaraq aiq kawerire. Wene ehweh anterúáh Ásíú kéwé nahnso ke síú íre amurúruáh ké tahnsa úkowe. ²⁶Síú íre amurúruáh kegá Manikáne ehweh sehgiótáq wega sensabé, Ite Asiu keúra tahnsa míáhwe arítáhwe.

²⁷Ite Asiu kewé íú amurúruona kewé Manikáne ehweh kéhraq íre sehgiówe. Minayabe nahnso ke síú íre amurúruáh kegá wene ehweh sehgiórataq ite Asiu kegá minayabe tagéq íre kawerurone íwiáhigehe. ²⁸Asiu anínurame insebo? Peh morá wene áú amurúrutai aní Asiu anínura mire íwiáhoo? Írakaumo. Íre minayabe Asiu anínura míéhre. ²⁹Íre peh síú amurúruáh sánsá miraonka Asiu keúra úkowe. Íre púkuipéqté éhwéh íráhnká peh morá Manikáne Awanka wehukene sirupipeq sogiqtaté tahnsa amurúruéhnká sirupipeqkákqákq sene íwiáhipeqkákqkákq kawerarítéh ké Asiu keúra úku úkuowe. Íre wehukega peh Manikánka mina tahnsa keyábé, Kawerowe arítéhre.

Manikáne sansá peh kaweq sansáne i ehwéhne.

3 ¹I te Asiu kené sánsánká nahnso kené sánsá kiotaikiro? Íú amurúruue sansa miraonsabé aneq kaweq naneq kanabo? ²Manikánka áhnte kawéq náneq ite Asiu ke náí náínúwe. Téhwe Manikánka wene ehweh ite Asiu ke teiena, Néne sánsá auráq matíáhro aitowe.

³Mó Ásíú kegá Manikáne ehwehnsabé íre aiq pútare atówe. Íre aiq pútare atónsabe Manikáne ehweh abehq úkiro? ⁴Írakaumo. Peh aiq pútaq ehwéh kagaire. Minayabe Manikáne ehwehnka irarinserahnéna, Arega iraréna ehwéh aiq pútaraginkehe. Aiq pútaragínara wehukega tagagehe. Wehukega ehweh atéhrataq arega se kiotaikinkehe ire.

(Buk Song 51.4)

⁵Wehukega íwiáhue iraréna, Itega ahababárúnaga Manikáne tábúseréh sánsá ábóraq máréhre íwiáhowe. Mira íwiáhéra, Minayabe Manikánka kamah ainawe we áhwára áhwára íwiáhéna íre kawerire ewe. Mah íwiáhwé peh wehukene íwiáh wíre. Ite mina tahnsa íwiáhonehnikono? ⁶Ahqáho. Írakaumo. Mi íwiáhwé peh abehq íwiáhe. Manikámé áhwára áhwára íwiáhi aní tahirímé wega mah kehiná kéhíná íre tábúsoqme ehweh aitéh irino.

⁷Wehukenínká mó íwiáhue iraréna, Ínéga péhe éhwéh irarunka peh Maniká aiq pútari aní míre ue ábóraq máréhre íwiáhire. Iwiáhéna, Minayabe néne péhe éhwéh íráh kegá Manikánsabe íwiáh íwiáhigehe ewe. Mira íwiáhéna, Wega néne ahababáqsabe ehweh aintahnawe árahinsabébo? Ehweh aintéhmé we áhwára áhwára íwiáhéna íre kawerire ewe.

⁸Mina tahnsa íwiáho kegá, Pehipi ahababáronehe ewe. Ahqáho. Manikánka mina tahnsa íwiáho keyábé ehweh aritena kamah arinawire.

Kamah arinawe áberanawire. Mó kegá péhenéra, Íné Poraga mahraréna, Itene ahababáqka kaweq sansá ábóraragire éna minayabe pehipi ahababároneheqmúne síwáhnorire ewe. Írakaumo. Mi kewé péhe éhwéh aintáhwe.

Mó morá kaweqtaq mía míai aní íre míéhre i ehwéhne.

⁹Aneq iwíáhonehknono? Nahnso kegá ahababárowaqme peh morá ite Asiu ke kaweqtaq míone íwíáho? Ahqáho. Írakaumo. Ahababáqka ite Asiu kereq nahnso kereq ite ómi saiqnaríéhre teiú mino? ¹⁰Minayabe Manikáne ehwehnka aiq mahraréna,

Kaweqtaq mía míao ke míaho?

Írakaumo. Íre míáhwe.

Mó morá kaweqtaq mía míai aní írakaunuránowe.

¹¹Maniká awahbeh sansá sega íre ahtebahwe.

Wensabé iuwahriehre éra we íre anebahrowe.

¹²Ómiga Manikáne ahme aiq súáhwe.

Suera moke abehq ke úkowe.

Kaweq sansá mirai anímé mó morá írakaunuránowe.

¹³Sirupipeqté éhwéh íre kaweq ehwéh púara

pusa ké karesa kúnkúninserah ke wóe.

Sene áwéhipeqté péhe éhwéh kisuq kisurowe.

Wehenka wehuke pehtaq pukorahi naneq wehukene sinonkapipéq

sítéhnserah sene péhe éhwéhnká wehuke íre kawerarítéhre.

(Saveman 7.20, Buk Song 5.9, 14.1-3, 140.3)

¹⁴Sega ehbo ehwéhnkákák tobek ehwéhnkákák

irare irareowara mó kené sirupipeq umeh arítáhwe.

(Buk Song 10.7)

¹⁵Sega mó ke peheráhnue subiq suq subiq surowe.

¹⁶Pokorabek mibeqté ké ahababáq aritera

íre kawerarítáhwe.

¹⁷Mó kereq morá íwíáhue mé sansa íre miraowe.

¹⁸Manikánsabe íre áhrowe ire. *(Buk Song 36.1, Aisaia 59.7-8)*

¹⁹Mósisine ehwehme ite Asiu kegá moke sehgihehéna

Manikánka mi ehwéh iuwe. Iuwaqme íre sehgiórahúne. Minayabe

ite tábúsoqme sehgiune íre irarerahúne. Ite tagarionawe

Manikánka itereq mah kehiná kéhínánseqne ahababáqsabe ehweh

aitanawire.

²⁰Mósisine ehweh anteruonayabé Manikánka, Ite kaweqtaq míáhwe íre

aitankéhe. Minayabe wehukenínká, Íné Manikáne ehweh aiq tábúsoqme

sehgiúge irarerahiro? Ahqáho. Írakaumo. Moke mah kehiná kéhínánká

mi ehwéh anteruona puaq ite ahababáq animári múne tagarawéq mi

ehwéh íre irarerahúne.

**Sísa Karáhénsabe aiq pútare atéh ánimé peh
kaweqtaq míéh áníne i ehwéhne.**

²¹Manikánka Mósísine ehweh sehgió keyábé, Ite aiq kaweqtaq míáhwe teriro? Írakaumo. We mó sansánire. Amahnága mi sansá ábóraragirana wega itensabé, Ai q kaweqtaq míáhwe irarerahire. Mi sansánsábé Mósísireq Manikáne ehweh iraru kereqka ai q iraruwe. ²²Mi sansámé mahraréna, Manikánka moke Sísansabé ai q pútare atáh ké kaweraritena ai q kaweqtaq míáhwe arítéhre. Asiu kené mó ah, nahnso kené mó ah írakaumo. Manikánka Asiu kereq nahnso kereqsabé peh morá íwíáhéna peh ai q pútare atáh keyábé kaweraritena kaweqtaq míáhwe ire.

²³Ite moke mah kehiná kéhínánká ahabáuraurauna puaq Manikánka kaweqtaq mía míainserah ite kaweqtaq íre mía míorahúne. ²⁴Sísa Karáhéga itene ahabábq paiqmaro púana Manikánka séhréh aitena wáh insahwé aitena itensabé, Ite kaweqtaq míáhwe aitéhre.

²⁵Naho naho Sísa íre tutaq Manikánka ahabábq ke síwénunéna mi tanáhráq íre apubúue kamah ariuwe. Wegá wenahni eqmarowana Sísa pukútaq wene korahqtaté wehukene ahabábqsabe paiqmarowe. Minayabe Manikánka Sísansabé ai q pútare atáh ké kaweraritéhre. Mina ireq Maniká anotah kawéq áníne íwíáhúne.

²⁶Manikánka miraúnsabe amahnága itega, Maniká tábúsoréh áníne tagarione. Wegá moke Sísansabé ai q pútare atáh ké kaweraritéhre. ²⁷Minayabe iteitemsabé iwíáh íwíáhonehknono? Írakaumo. Iteitega Mósísine ehweh tábúsoqme miraúnayabé Manikánka itensabé, Ite kaweqtaq míáhwe aitehro? Írakaumo. Peh morá Sísansabé ai q pútare atona puana itensabé, Ite kaweqtaq míáhwe aitéhre.

²⁸Manikánka Mósísine ehweh tábúsoqme sehgi ánínsábé, Are kaweqtaq míáhne atehro? Írakaumo. Ite tagarionawe peh wenahninsábé ai q pútare atéh ánínsábé, Are kaweqtaq míáhne atéhre. ²⁹Manikámé peh morá ite Asiu kené Manikápo? Írakaumo. We moke ite Asiu kereq nahnso kereqne Maniká míre.

³⁰Maniká peh morá ánínéna ite Asiu kereq nahnso kereqsabé peh morá íwíáhire. Ite Asiu kereq nahnso kereqka wensabé ai q pútare atonayabé Manikánka itensabé, Ite kaweqtaq míáhwe aitéhre. ³¹Minayabe Mósísine ehwehnsabé abehq éhwéh míre éq anetaníbo enehknono? Ahqáho. Íraukaumo. Manikáne ahninkáwánsábé ai q pútare atona puaq Mósísine ehweh kawéq ehwéhne págegeue irarúne.

Manikánka Ébárahma kaweqtaq míéh áníne ú ehwehne.

4 ¹Ébárahmawe ite Asiu kené igaqna míowe. Wensabé aneq iwíáhonehknono? ²Ébárahmaga kawéq arámbéhríúnsabe Manikánka, Are kaweqtaq míáhne atoo? Írakaumo. Wene arambéhriyabé

Ébárahma kaweqtaq míahne atotaq tahirímé wewensabé iwíáh íwíáhu irino. Íre wega arambehriúnsabe peh morá Manikánka miraúnsabe Ébárahmaga wewensabé íre iwíáh íwíáhorahúwe. ³Manikáne ehwehnsa mahraréna,

Manikánka teawu ehwehnsabé Ébárahmaga aiq pútare atonsabe Manikánka wensabé, Are kaweqtaq míahne atowe ire.

(Stat 15.6, Jeremaia 2.23)

⁴Arambehri anínká ápeq pehipi íre meyéhre. Wega arambehrii puana wene wahnahnka ápeq áwíre. ⁵Wehukéníká wewene arambehriyabé íre iwíáh íwíáhia peh ahbabáq ke kaweraritahráhi anínsabé aiq pútare atéhrena Manikánka mi anínsabé, Are kaweqtaq míahne atéhre.

⁶Manikánka, Ite kaweqtaq míahwe arito keyabé Tébitiga naho naho iraréna iwíáh íwíáhuwe. Íre sene kaweq arábéhríyabé kaweraritowana iwíáh íwíáhuwe. ⁷Minayabe Tébitiga Manikáne púkuipéq naho aiq sehiranue mahraréna,

Manikánka sene ahbabáq kaqsuena kawerarítéh kéwé sirupipeq eyoyói ke méra iwíáh íwíáhowe.

⁸Itene Wahnahnka sene ahbabáqsabe íre ehweh arítéh kéwé sirupipeq eyoyói ke méra iwíáh íwíáhowe úwe. *(Buk Song 32.1-2)*

⁹Manikánka kawerarítéhrra sirupipeq eyoyói kewe peh morá síú amurúruáh Ásíú kébo? Ahqáho. Íre sebatare. Manikánka síú íre amurúruó nahnsó kéreq moq kawerarítéhrra sirupipeq eyoyóire. Ébárahmaga Manikánsabe aiq pútare atonsabe Manikánka wensabé, Are kaweqtaq míahne atowe teiewóge. ¹⁰Ébárahmane áú íre amurúruotaq kaweqtaq míahne atoo? Wene áú amurúruotaq kaweqtaq míahne atoo? Árahtaq kaweqtaq míahne atoo? Wene áú íre amurúruotaq kaweqtaq míahne atowe.

¹¹Wene áú íre amurúruotaq Ébárahmaga Manikáne ehwehnsabé aiq pútare ato púana wensabé, Are kaweqtaq míahne atowe. Kaweqtaq míahne atonsabe mó ke sokigi arinkeheéna anehe Manikánka Ébárahmansabé, Áú amurúruo atowe. Minayabe Ébárahmaga Manikánsabe téh aiq pútare ato púana síú íre amurúrusa peh moke aiq pútare atáh kéné sinahbúwá úkirana Manikánka wensabé, Ite kaweqtaq míahwe arítéhre.

¹²Asiú kegá pehipi síú amurúruáhmé Ébárahmawe sinahbúwábo? Írakaumo. Ébárahmane áú íre amurúruótaq wega Manikáne ehwehnsabé aiq pútare atowe. Aiq pútare atowara wega aiq pútare atáhnserahno kéwé Ébárahmawe sinahbúwá míéhre.

Manikáne ehwehnsabé aiq pútare atéh éhwéhne.

¹³Manikánka Ébárahmareq wene anahwaréhreqsabé, Mókakewe itega mah marákó marákó awaq miagéhe teriwe. Segá Mósísine ehweh

kawerue sehgiúnsabe teriuwo? Írakaumo. Segá Manikáne ehwehnsabé aiq pútare ató púana wega sensabé, Ite kaweqtaq míáhwe aritena awaq miagéhe teriuwe.

¹⁴Peh Mósísine ehweh kawerue sehgió kégá awaq míáhtáq tahirímé Manikáne ehwehnsabé aiq pútare atáh ké íre awaq míówana Manikánka mirainauge ú ehwehmé abehrúki irino. ¹⁵Manikánka Mósísine ehweh anterúáh ké kamah arinkéhe. Nahnsó kegá Mósísine ehweh sene siahrerate íre írátíáhwe. Minayabe itega mi keyabé íre ehweh aritahráhué.

¹⁶Manikánka Ébáráhmareq moke wene anahwaréhreqsabé iwíáhéna, Séhréh ariteyabe níre éna ínégá mirainauge úwe. Mirainauge ú púana wensabé aiq pútare atáh ké kaweraritankéhe. Manikánka peh morá Mósísine ehweh sehgió ké kaweraritankéhbo? Írakaumo. Ébáráhmaga wensabé aiq pútare atonserahno kereq moq kaweraritankéhe. Ébáráhmawe ite Manikánsabe aiq pútare atona kené iteinahbúe.

¹⁷Minayabe Manikáne ehwehnka aiq mahraréna,

Ínégá miraunka arewe áhnte nahnsó náhnsóné sigaqna míankehe
ire.

(Stat 17.5, Aisaia 48.13)

Ébáráhmaga wensabé aiq pútare atotaq Manikánka tagéna wensabé aiq pútare atáh kéné sigaqna míankehe atowe. Ébáráhmaga aiq pútare ato anímé we Manikánéna pusa ké oganúq sitena íre kéh náneq ábóraq kahno atéhrana ábóraragire.

Ébáráhmaga Manikánsabe kawerue aiq pútare ato ehwéhne.

¹⁸Manikánka wensabé, Arewe áhnte nahnsó náhnsóné sigaqna míankehe úwana Ébáráhmaga aiq pútare atena áwénunúwe. Manikánka, Arenanahréh áhnte míagehe atonsabe Ébáráhmaga mi ehwéhnsabé aiq pútare atena áwénu aruqarurúwe.

¹⁹Aiq pútare atena áwénu aruqaruréna peh íregárita qópéq 100 opéq míonsabe naho korééna wene anonka taropagúwe. Wene ahre Sárahe orení úkúnsabe wega ani íre maqmiahráhué. Minawé Ébáráhmaga tagéna, Manikánka tení éhwéh péhe éhwéhpómo íre iwíáhué. Írakaumo. Mira íwíáh íre iwíáhia peh aiq pútaq aginawire éna áwénunúwe. ²⁰Áwénunéna árahinabomo íwíáh íre iwíáhia peh teawu ehwéhnsabé aiq pútare ato puana págegeue ambubu atawéna Manikánsabe iwíáh íwíáh atowe.

²¹Iwíáh íwíáh atena, Manikánka moke miraorahi aní púana wega teníátái ehwéh aiq pútaraginawire íwíáhéna áwénunúwe. ²²Ébáráhmaga Manikáne ehwehnsabé aiq pútare atonsabe Manikánka wensabé, Are kaweqtaq míáhne atowe.

²³Manikánka wensabé, Are kaweqtaq míáhne ato ehwéhmé íre peh morá Ébáráhmansabé sehiranúwe. Írakaumo. ²⁴Itensabéákáká teíre.

Sísa itene Wahnah pukúwana Manikánka we iriwe oganúq atowe. Itega oganúq ato anínsábé aiq pútare atáhnaraq wega itensabé, Kaweqtaq míáhwe aitankéhe.

²⁵Sega Sísa subiq suaneherautaq Manikánka mi ke íre saiqnaritowara subiq súówana itene ahabábqsabe putiowe. Ite kaweraitankeheéna Manikánka we iriwe oganúq atowe.

Manikánka itensabé, Ite kaweqtaq míáh ké wóe ú ehwehne.

5 ¹Sísansabé aiq pútare atáráuna puana Manikánka kaweraitena, Kaweqtaq míáhwe aitáráire. Wega kaweraitaráinsabé ite insahwé aitena irunukiq ita itaire. Itene Wahnah Sísa Karáhénsabe miraurainka Manikánka irunikiq ita itaire. ²Sísansabé aiq pútare atáráuna puana Manikánka itensabé, Ínéba sero éna séhréh aita aitaire. Séhréh aitéhraq Manikánka kaweqtaq mía míainserah itega mókake weba méq we tahnsánue kaweqtaq mía míaoneheqmúne íwíáhúnayabé itene iru eyoyóire.

³Íre peh morá minayabe iru eyoyóire. Íre kaweragi tanáhráq ebeqme itene iru umeh agire. Mi tanáhráq iwíáhéq, Sípane sánsá íre sueq peh ambubu atione íwíáhúne. Mira íwíáhúnayabé itene iru eyoyóire. ⁴Manikáne sansá ambubu atáhnaga ahabábqsabe ahqáho atahráhu. Ahqáho atáhnaraq wega séhréh aitanawire íwíáhéq wega ite kaweraitanawire éq áwénunúne. ⁵Áwénunúnaraq íre pehipi áwénunúne. Írakaumo. Manikánka Wenawa iteba eqmaq áuwátáiraq ite mó keyábé irutaboirigeheéna wenawanka séhréh arite sansa sokigi áraq ite íre pehipi áwénunúne.

⁶Ite ahabábq aruqaruréq kaweqtaq íre míahrahúnana awehraq tanáhráq Sísa Karáhéga ite meirena kaweraitanieéna putiowe. ⁷Tábúsoréh ání séhréh atanieéna mó anínká pukinabo? Írakaumo. Minawé íre wehukene sánsáne. Anotah kawéq ání séhréh atanieéna mó anínká pukinabomo.

⁸Ite ahabábq animárí míaraunaraq Sísa Karáhéga ite kaweraitanieéna putiowe. Miraú púana Manikánka itensabé anotahtaq arutaboirire ue aiq sokigi aire. ⁹Sísa Karáhé putiotaq wene korahq tunsabe Manikánka itensabé, Kaweqtaq míáhwe aitéhre. Kaweqtaq míáhwe aitena ite anotah sehréh aita aitaéna mókake mó ke ehweh aríténa ite íre ehweh aitanawire.

¹⁰Ite Manikáne naruo animárí míaraunaraq wenahni putionsabe Manikánka insahwé aitáráire. Amahnága Sísa oga mía míai anínká ite insahwé aitarái kebá ména séhréh aita aitaire. ¹¹Minawé aiq pútaq ehwéhsabé iwíáh íwíáhúne. Maniká Iteribonsabé moq iwíáh íwíáhúne. Itene Wahnah Sísa Karáhéga insahwé aitéhnsabé Maniká Iteribonsabé anotah iwíáh íwíáhúne.

**Éhrámaga miraúnka puké sansa áhwárówana Sísaga
miraúnka oga mé sansa áhwáro ehwehne.**

¹²Itega tagarionawe naho naho mah marákó marákó ahabábq íre kotaq peh morá ánínká ahabábq áhwárówe. Wega ahababárúnka puké sansa áhwárówe. Moke anehe piah ké moq ahababáruronsabé puku pukuowe.

¹³Mósísiga sehgióro ú ehweh íre irarútaq mah marákó marákóipéqté kégá ahababárowe. Sehgióro ú ehweh íre irarú púana Manikánka mó aníné ahabábq mó aníné ahababáruwe íre iwíáhúwe.

¹⁴Ahabábq íre iwíáhúwara Éhrámareq wene animárínseq puku pukuowe. Mósisi mío tanahráqkákákq pukuowe. Éhrámaga Manikánka pehragáhno ú ehweh anteruowara anehe piah kégá moq ahababárára pukuowe.

Éhrámawe anehe sú aníné pikísah tahnsáne. ¹⁵Éhráma peh morá ání ména o sansa áhwárówana we anehe sú anímé peh morá ánínká moq o sansa áhwárówana íre monseráh sánsátaré wíre. Ahqáho. Írakaumo. Sísane sánsáncá Éhrámane sánsá kiotaikire. Éhrámaga ahababárúnsabe wereq moke mó kereq puku pukuowe. Sísaga Karáhéga áhnte ke séhréh aitanieéna itene ahababáqsabe putiowe. Putionsabe Manikánka itensabé arutaboirena séhréh aitenaga oganúq ítéhe.

¹⁶Oganúq ítéh sánsámé Éhrámaga ahababáru sansámé íre peh morá sánsáne. Ahqáho. Írakaumo. Oganúq ítéh sánsáncá ite kaweraitehrana Éhrámaga ahababáru sansáncá ite anotahtaq íre kaweraitéhe. Éhrámaga peh morá ání ména ahababárúnsabe Manikánka ite ómi kamah aiuwaq pukorahúne. Áhnte ahababárowana Manikánka o sansanue oganúq itena itensabé, Kaweqtaq míáhwe aitéhe.

¹⁷Peh morá ánínká ahababárúnsabe ahababáqka áhnte wehuké saiqnaríéhara puku pukuowe. Puku pukuowana oganúq ítéh sánsáncá Éhrámaga ahababáru sansa kiotaikire. Sísaga Karáhéwe peh morá ánínká miraúnka Manikánka íné eqmaq núwátáirana iteba míarauta q págege arámbéhríéna ótaq sansá, itega íre tagariaro sansánurauta q pehwehrue míarauagaq tagarowe. Itega mina tagéq ahtebahme Manikánka íné eqmaq núwátái aní ména wene arambéhri tábúsoqme mira aruqaruruge.

¹⁸Kawerue írátíáhro. Éhrámaga ahababárúnka moke ahababáronsabé Manikánka ómi mah kehiná kéhíná ehweh aritahráhire. Sísaga Karáhéga kaweq sansánúnka Manikánka ómi mah kehiná kéhínánsábé, Kaweqtaq míáhwe aitenaga oganúq itahráhire. ¹⁹Éhráma peh morá ání ména wega Manikáne ehweh anteruonsabe áhnte wehuké ahabábq ke úkowe. Sísaga peh morá ání ména Wenabone ehweh tábúsoqme sehgiunsabe áhnte wehuké kaweraito púa q kaweqtaq mía míarahúne.

²⁰Wehukega ahabábq áhnte kéhre siahtebagehéna Manikánka sehgióro ú ehweh náriuwe. Ahabábq áhnte agúwana Manikánka

séhréh aitéh sánsánká ahababáq sansa kiotaikire. ²¹Ahababáqka wehuke saiqnaríéhrara puku pukuowe. Itene Wahnah Sísa Karáhéga miraúnsabe Manikánka itensabé, Kaweqtaq míáhwe aitena oganúq itena áhntetaq séhréh aitena itensabé, Oga mía míaooro aitéhre.

Sísa pukútaq ite moq pukowána ehwéhne.

6 ¹Minayabe aneq iwíáhonehnikono? Mahra iwíáhonehnikono? Manikánka ite áhntetaq peh íregáritaq séhréh aitankéhboq ahababáq aruqaruroneheqmúne iwíáhonehnikono? ²Ahqáho. Írakaumo. Pusa ké ahababáq sansa súáhnserah ite moq pusa ké tahnsa méq ahababáq suone. Minayabe árahue ahababáq aruqaruronehnikono? ³Ite pusa ké tahnsa úkuna tanáhráq íre ahtebaho? Ite wání meraunaraq itereq Sísa Karáhéreq morá ání tahnsa úkuraunana we pukútaq ite moq pukowane.

⁴Ite wání meraunawe itereq Sísa Karáhéreq pukuraune. Pukuraunara we maisarótaq itenkakáq maisarówe. Maniká Iteribo págege aní ména Sísa Karáhé iriwe oganúq atotaq itenkakáq iriwe oganúq itowe. Ite o sansanigeheéna iriwe oganúq itowe.

Ite Sísa req oga mía míáuine i ehwéhne.

⁵Sísa Karáhé pukúwaq ite moráráq pukék wereq itereq morá ání tahnsa úkowane. Mina únserah Manikánka Sísa iriwe oganúq atotaq itereq moráráq iriwe oganúq itowaq wereq itereq morá ání tahnsa mía míáuine. ⁶Ite tagarionawe Manikánka itene irupipeqté áhbábáq iwíáh awankátaq táhparowe. Itene ahababáq iwíáh parabaruanieéna Sísa awankátaq táhparótaq Manikánka itene ahababáqkakaq mitaq táhparowe. Minayabe amahnága ahababáqka ite íre saiqnariahrahire. ⁷Itene ahababáqka árahinsabé ite íre saiqnariahrahiro? Ahababáqka pusa ké íre saiqnariahrahire. Ite pusa ké tahnsa úkúna puana íre saiqnariahrahire.

⁸Sísa Karáhé pukútaq itereq pukowanayabé itereq wereq moráráq mía míaooneheqmúne. Mina aiq pútaq ehwéhne iwíáhhúne. ⁹Ite írátíonawe Sísa Karáhé mó íre pukinae. We pukúwana iriwe oganúq ato púana we mó íre pukinae. Mó íre pukorahi puana peh oga mía míainawire.

¹⁰We peh morá tánáhráq pukú púana mó íre pukinae. Pukúnka ahababáq sansa aiq saiqnariahre. Amahnága we oga mía míaime Maniká awahbeh sansá miraire. ¹¹Mina inserahnoro. Itene naho áhbábáq sánsá aiq suto puaq mó íre ahababáqonehe iwíáhhoro. Itereq Sísa Karáhéreq moráráq oga méq Maniká awahbeh sansá miraoneheqmúne iwíáhhoro.

¹²Ahababáqka itene pukorahi inónká saiqnariahnehboq ahababáq apubúue súáhhro. Itene irupipeqté iwíáhhgá ite áúgi ínehboq ahababáq iwíáh apubúue súáhhro. ¹³Itega irutaboiro naneq meyanehéq itene aiayahnka ahababáriyeho. Ahababáriyehboq ite mó anínká mó anínkáue Manikánsabe, Néne ninonka are áwúge. Wahnahnainto teawéro. Itega pusa ké tahnsa

míarotaq Manikánka oganúq ítárái puaq wensabé áhrabéq, Arene kaweq sansá miraoneheqmúne teawéro. ¹⁴Manikánka séhréh aitéh púana Mósísiga sehgióro ú ehwehnká íre ehweh aitéhre. Minayabe ahabábqka ite íre saiqnaríéhre.

Sehgíra sansánká ite saiqnarawé ehwehne.

¹⁵Minayabe aneq iwíáhonehknono? Manikánka séhréh aitéhraq Mósísine ehwehnka íre ehweh aitéhnsábé ahabábq aruqaruronehknono? Írakaumo. ¹⁶Sehgíra sansánká saiqnaríéhmé íre iahtebaho? Ite ahabábq aruqarurirataq ahabábqka saiqnariahnaq pukoneheqmóe. Ite Manikáne sansá sehgirataq kaweq sansánká ite saiqnariahnaq kaweqtaq mía míaoneheqmóe.

¹⁷Menah itega ahabábq aruqarurotaq ahabábqka ite saiqnariaire. Saiqnariaraitaq mó kegá aiq pútaq ehwéh íwáhnorurowaq ireq iwíáh íwíáhéq sehgirowana ahabábqka saiqnariaraimé Manikánka sabi iuwátáire. Minayabe Manikánsabe iwíáh íwíáh atone.

¹⁸Kaweq sansánká ite saiqnaríehnsábé iwíáh íwíáh atone. ¹⁹Íre irasa ké míehboq kawerue irageheéna pahsuqme teiúge. Menah itega ahabábqsabe irutaboiréq mira aruqaruronserah amahnága peh kaweq sansánsábé irutaboiréq kaweqtaq míáhro.

²⁰Ahabábqka ite saiqnariaraitaq itega kaweqtaq íre míahrahurowe. ²¹Itega ahabábáruo sansánsábé amahnága iyehitehre. Itega ahabábáruotaqmé kaweq apéq meroo? Írakaumo. Mina onserahno kewé pukoneherawoe.

²²Ahabábqka ite saiqnariarairana Manikánka sabirutairaq wene arambehri anímárí úkurowe. Minayabe ite kaweqtaq méyabe iwíáh íwíáhéq oga mérapeq mía míaoneheqmóe.

²³Ahabábqka saiqnaríehnká aneq apéq wehuke siro? Ahabábqka saiqnaríéh ké pukoneherawoe. Itene Wahnah Sísa Karáhénsabe aiq pútare atona kewé Manikánka wáh kaweraitena oganúq itena, Sísaq ahriahri mía míaoro aitéhre.

Oganúq itonsabe kaweq sansánonehe i ehwéhne.

7 ¹Néne iyahnabo anímárinó, itega Mósísiga miraoro ú ehweh aiq ahtebahwe. Wehukene oga mé tanahráq mah ehwéhmé anterúéhrrataq mi ehwéhnká ehweh aritahráhire. Se pukirataq mi ehwéhnká se íre ehweh aritahráhire. Minawé aiq írátíáh mino. ²Mi ehwéhnká, Arenawehqpa mía míauño únsabe wenawehq oga míéh tánáhráq áuwéh áhréwé mi ehwéh aiq anterúéhre. Wenawehq aiq pukirana mó weh kéréhmé mi ehwéh íre anterúéhre. We puki puana mi ehwéh íre anterúéhre.

³Wenawehq oga míehtáq mó weh kéréhrana mi ehwéhnká, Are ahabábq ini móne atéhre. Wenawehq pukínaraqmé we mó weh

kérahrahire. Wenawehq puki puana mó wehkinsabé mi ehwéhkná, Are ahababáq ini móne íre atahráhire.

⁴Néne iyahnabo anímárinó, ite mi iní tahnsa móe. Sísa Karáhé pukútaq ite moq pukunsabé Mósísine ehwehka amahnága íre ehweh aitéhre. Manikánka wenahni iriwe oganúq atowaq Síssane animárí ukéq wene arambehri miraoneheqmúne.

⁵Iteitene ahababáq iwíáhgá saiqnariarai puaq Mósísine ehweh ireq mi ehwéhnsábé iwahriehre éq pukorahúna ahababáq aruqarurúne.

⁶Sísareq moráráq pukowanayabé ite saiqnariarai naneq soraq iuwena Mósísine ehweh moq soraq sueq amahnága Manikáne Awanka sokigi aí ó sánsánúne. Íre Mósísiga sehgióro ú sansa peh Manikáne Awanka sokigi aí ó sánsá sehgióneheqmúne.

Ahababáq sansanká ite ahabáraithehre i ehwéhne.

⁷Ite ahabáronaraqmé aneq iwíáhonehknono? Mósísine ehwehme ahababáq ehwehne íwíáhonehknono? Írakaumo. Peh morá mi ehwéh írátáunsabé ahababáq ani múge íwíáhuraage. Mi sehiránká mahraréna, Mó aniné ménsámehnsánsabe aigará pabekíneho ire. Mi ehwéh írátáunsabé íné tagaríomé mó aniné ménsámehnsánsabe nigará pabekime ahababáq míre. ⁸Mi ehwéh irena íre sehgiórahuraunsabé ahababáqka íné saiqnariarairana áhnte íre kaweq sansá néne nirupeq áhwararaire. Mósísine ehweh íre kéhtáq tahirí ahababáq árahue ahteboána iripo?

⁹Mósísine ehweh íre írátáutaq, Íné kaweq aní múge íwíáhuraage. Anehe mi ehwéh kawerue irena, Ahqáho. Íné ahababáq ani ¹⁰púana pukorahuge íwíáhuraage. Wehukega oga míageheéna Mósísiga mi ehwéh irarúwe. Mi ehwéh irena, Íné íre oga míahrahuge éna peh pukorahuge íwíáhuraage. ¹¹Mi ehwéh irena íre sehgiórahuraunsabé ahababáqka péhe sánsá aintena saiqnariarairana, Íné pukorahuge íwíáhuraage.

¹²Minayabe anere enehknono? Manikánka iwíáh atowana Mósísiga irarú ehwehmé Manikáne ehwehnéna tábúsoréh éhwéhnéna kaweq ehwéh míre. ¹³Mi kawéq éhwéhkná íné íre kaweraintaráiro? Írakaumo. Mi ehwéh írátágana ahababáqka saiqnarawéna íre kaweraintaráire. Íné áhnte ahababáq aní ména pukorahuge íwíáhinkeheéna mi ehwéhkná sokigi aníátáire.

Ahababáqka ite saiqnaríéh éhwéhne.

¹⁴Ite írátíonawe Manikánka iwíáh atowana Mósísiga mi ehwéh irarúwe. Minayabe mi ehwéh kaweq ehwehnirana ahababáqka íné saiqnaríéhra Maniká awahbeh sansá íre sehgiórahéna peh ahababáq aruqaruruge. ¹⁵Íné nuwahbeh kawéq sánsá mirainie iwíáhume íre mira aruqaruruge. Peh íre nuwahbeh ahababáq sánsá mira aruqaruruge. Aneqsabé mira aruqarurugo? Minawé íre niahteboge.

¹⁶Íné nuwahrieh ahabábáq sánsá mira aruqarurugana Mósísine ehwehnka néne ahabábáq sokigi anírana mi ehwéhmé peh kaweq ehwéhne íwíáhuge. ¹⁷Minayabe íre ínénéga peh nirupipeqté áhbábáq íwíáhga saiqnaríéhnká ahabábáq aruqaruruge.

¹⁸Kaweq sánsá mirainauge uganawe íre miraorahuge. Íre miraorahunsabé íné tagaríomé nirupipeq kaweq íwíáh íre kéhre. ¹⁹Íné nuwahbeh kaweq sánsá mirainie íwíáhume íre mira aruqaruruge. Peh nuwahrieh ahabábáq sánsá mira aruqaruruge.

²⁰Íné nuwahrieh ahabábáq sánsá mira aruqarurunsabé íre ínénéga peh nirupipeqté áhbábáq íwíáhga saiqnaríéhnká ahabábáq aruqaruruge. ²¹Íné mahraue tagaríóge. Íné nuwahbeh kaweq sánsánsábé íwíáhutaq ahabábáqka saiqnaríéhnsábé íre miraorahuge.

²²Manikáne sánsá peh kaweq sánsáne íwíáhéna mi sánsánsábé íwíáh íwíáhuge. ²³Mirainauge íwíáhugana nirupipeq mó íwíáh kéhre. Ahabábáq íwíáhga kaweq íwíáh kiotaiki puana ninonka nirutaboiru ahabábáqka saiqnaríéhraha ahabábáq aruqaruruge.

²⁴Íné ahabábáq ani mío púana nirupipeq áhnte umehire. Insega séhréh aintena sabi nuwankéhbo? ²⁵Ahabábáqka saiqnaríéhnsábé pukorahuge. Manikáne sánsá sehgieyabe nírana peh nirutaboiru íwíáhga saiqnaríéhraha ahabábáruge. Minayabe insega séhréh aintena sabi nuwankéhbo uge. Sísá Karáhé itene Wahnahnka miraúnka Manikánka séhréh aintena sabi nuwahráhire. Minayabe wensabé íwíáh íwíáh atóge.

**Sísá Karáhéga itene ahabábáq kaqiuwena
Manikáne Awa iteba eqmaro ehwehne.**

8 ¹Sehgíóro ú ehwehnká Sísá Karáhéreq mía míaúna ke íre ehweh aitéhre. ²Aneqsabé íre ehweh aitehro? Ahabábáqka ite saiqnaríéhnsábé pukorahúnaraq Manikáne Awanka oganúq itena sabi íúwéhre. Sabi íúwéhraha Sísá Karáhéreq mía míaúnayabé íre ehweh aitéhre.

³Mósísiga sehgióro ú ehwehnká itene ahabábáq íre kaqiuwahráhire. Árahinsabébo? Itega mi ehwéh íre sehgiórahúne. Minayabe mi ehwehnká íre kaweraitahráhire. Íre kaweraitahráhinsabé Manikánka webataq wewega itene irupipeqté áhbábáq íwíáh kaqiuwankeheéna wenahni eqmarowe. Eqmarowana ite tahnsá wéhúkéní úkéna itene ahabábáqsabe putiowe.

Itene ahabábáqsabe putiotaq Manikánka mi ahabábáq kaqsuonsabe amahnága itene ahabábáq íwíáhga ite íre saiqnariahrahire. ⁴Íre iteite iuwahbeh ahabábáq íwíáh peh Manikáne Awanka íwíáh aitehra q we awahbeh íwíáh miraonsabé kaweq sánsá Mósísine ehwehnka irari sánsá mira aruqarurúne.

⁵Sene sirupipeqté áhbábáq íwíáh mirao kegá ahabábáq sánsánsábé íwíáh íwíáhowe. Manikáne Awanka íwíáh arítéh árámbéhrí mirao kegá

wene sánsánsábé iwíáh íwíáhowe. ⁶ Sene sirupipeqté áhbábáq sánsánsábé iwíáh íwíáho kegá pukoneherawoe. Manikáne Awanka awahbeh sánsánsábé iwíáh íwíáh atáh kegá oga mía míaowana sirunukiq sítéhre.

⁷ Sene sirupipeqté áhbábáqsábé suwahbeh kegá Manikáne ehweh íre sehgira peh anteruera Manikáne naruo míáhwe. ⁸ Sene sirupipeqté áhbábáq íwíáh sehgió kegá Maniká awahbeh sansá íre sehgoráhowe.

⁹ Manikáne Awanka itene irupipeq mía míaíraq itene irupipeqté áhbábáq íwíáh íre miraia peh Manikáne Awanka iwíáh aitéh íwíáh miraowe. Sísá Karáhéne Awanka wene arupipeq íre mía míaí anímé we íre Sísá Karáhéne ani míre. ¹⁰ Itega ahbábáruonsabé itene inonka pukorahi naneq mire. Sísá Karáhéga itene irupipeq míéhraq kaweqtaq míahrahéq iteyuwame oga mía míaowe.

¹¹ Manikáne Awanka itene irupipeq mía míaínaraq wega Sísá Karáhé iriwe oganúq atonserah itene pukorahi inónká moq mókake iriwe oganúq itankéhe. Manikáne Awanka itene irupipeq mía míaí puana mirainawire.

Manikáne Awanka séhréh aitéhraq ite Manikáne animárí úkorahúna ehwéhne.

¹² Minayabe ite anotah arámbéhrí kéhre. Mi arámbéhríwé íre itene irupipeqté áhbábáq sánsá miraé arámbéhrí wíre. Ahqáho. Írakaumo. Néne iyahnabo anímáríno, ¹³ itene irupipeqté áhbábáq íwíáh mirairataqmé pukoneheqmóe. Manikáne Awanka séhréh aitéhnsábé itene irupipeqté áhbábáq íwíáh kaqsueq íre mirairataq oga mía míaoneheqmóe.

¹⁴ Manikáne Awanka iwíáh aritéh íwíáh sehgió kéwé Manikáne animárine. ¹⁵ Manikánka Wenawa iteba eqmarowana Wenawanka ite saiqnarawéna áhre aitanabo? Írakaumo. Wene animárí míagehéna eqmarowana Wenawanka ite págege aitéh púaq ite Manikánsabe, Iteriboe atone. ¹⁶ Manikáne Awanka itene irupipeq ména, Néne animárí móe tei teininsabé ite tagarionawe ite Manikáne animárí múne.

¹⁷ Ite Manikáne animárí míona puaq ite mókake wega ina naneq kaweq naneq awaq mianeheqmúne. Sísá Karáhé, iteruwahga aiq awaq mionserah itega mókake moke kaweq naneq awaq mianeheqmúne. Sega Sísá áwíoqnonserah ite moq íwíoqnagehe. Íwíoqnehrataq Sísane sánsá kawerue sehgiónaraq mókake we tahnsá méq wereq mía míaoneheqmúne.

Kaweqtapéq awaq me ehwéhne.

¹⁸ Mah marákóipéq míona tanáhráq íérinka irupipeq umehire. Mókake téhrehabeq míáhnaraq áhnte kawéqtápéq púana irupipeq anotah eyóyóinae. Anotah eyóyói naneqka umehi naneq kiotaikína puana umehinsabé anetaníbo íwíáhéq kaweqtapéqsábé áwénunonehe. ¹⁹ Ite Manikáne animárí púana wega mibeqté kaweraitahna sansá sokigi

ainaraq ahtebanehe. Mi tanáhráq sínaraqsbé moke Manikánka miráú naneqka arutaboirena áwénunire.

²⁰Téhwe moke miráú naneq anotah kawerarowana anehe abehrúkuwe. Íre wewega abehrúkuwe. Írakaumo. Peh Manikánka abehrúkuño atowana mira agúwe. *(Stat 3.17-19)*

Amahnága mi naneqka Manikánka kawerarahna tanáhráqsábé áwénunire. ²¹Mókakewe moke miráú naneq mó íre kárékinae. Manikánka omasa tánáhráq moke mi naneq kawerarakéhe. Ahbabáqka ite wene animárí íre saiqnariahrah inserah kareki sansánká moke miráú naneq íre saiqnariahrahire.

²²Ahre inínká ani maqmianaitaq érisabé uwo uwoire. Ite tagarionawe uwo uwoinserah moke miráú naneqka naho naho uwo uwoéna amahnágaákqáq uwo uwoéna kaweq tanáhráq sínaraqsbé áwénunire. ²³Uwo uwoéna kaweq tanáhráq sínaraqsbé áwénuniraq ite wehukega moq uwo uwoéq áwénunúne. Manikánka Wenawa téh iteba eqmarowana iteba mía míaéna séhréh aitéhre. Minayabe anehe wega itene inonkansabé, Kaweq inónká úkúno aitena néne animárí móe aitanawire. Mi tanáhráqsábé arutaboireq áwénunúne.

²⁴Manikánka ite kaweraitena ogranuq itáráirana amahnága inonka kaweraitahna tanáhráqsábé áwénunúne. Áwénunúna naneq tagónaraq tahirí íre áwénunúna irino. Aiq tageh anínká mó íre áwénunire. Wega aiq tageh puana aneqsabé mó áwénuninkehbo? ²⁵Itene iuranka íre tagóna naneqsabé áwénunúne. Manikánka aiq mirainawire íwíáhéq pehwehrué áwénunúne.

²⁶Íre págege ke mionana Manikáne Awanka séhréh aitéhre. Manikánsabe, Aneq ehwéh púrerue teawenéhknono únana Manikáne Awanka séhréh aitéhre. Wega itene irupipeq míéhraq itega íre ehwehnorahúna tanáhráq peh mukaq mukaqsúnana ite séhréh aitanieéna wene iwíáh Maniká teawena iteitene umehi naneqsabé púreraitéhre. ²⁷Manikánka itene irupipeqté íwíáh tagaríéhre. Wenawanka Maniká awahbeh sansá tagaríéh púana ite wene animárínsabé púreraitéhrana Manikánka wene púreq ehwéh íréhre.

²⁸Wenahni táhnsá míageheéna Manikánka omaq itowaq wensabé irutaboirúne. Ite tagarionawe ite meirena kaweraitanieéna Manikánka moke kaweq tanáhráqkákqáq moke íre kaweq tanáhráqkákqáq séhréh aitéhre. ²⁹Téhwe Manikánka ite tagariowe. Tagarawéna wenahni táhnsá míageheéna ite omaq itowe. Sísá iteruwah ebeq kéna míowaq ite wenábáqmari míone. ³⁰Manikánka ite omaq ito ke íáhrabéna itensabé, Kaweqtaq míáhwe aitéhre. Kaweqtaq míáhwe aitéhnsabé wega itensabé, Ínéba méq kaweqtaq mía míauinserah míagehe aitowe.

Manikánka itensabé ahriahri arutaboiritéh éhwéhne.

³¹Manikánka itensabé, Ínéba méq kawetaq mía míauinserah míagehe aitonsabe aneq iwíáhonehknono? Wega ite íéhneh aitéhnsabé itene

naruoga íre saiqnariahraho mino. ³²Manikánka wenahni íre saiqnatasa peh moke itene ahbabáqsabe pukinkeheéna eqmarowe. Wega íre saiqnato puana moke kaweq naneq náiena séhréh aitanawire.

³³Wene animárí míageheéna Manikánka ite omaq ito púana insega ite ehweh aitankehbo? Írakaumo. Maniká wewega itensabé, Kaweqtaq míáhwe aitéhre. ³⁴Manikánka kaweraito púara inseréhga itene ahbabáqsabe ehweh aitera kamahigéhbo? Írakaumo. Sísá Karáhéga itene ahbabáqsabe putiowana iriwe oganúq atowana wega amahnága Maniká Iteribone ayah púpeq ména itensabé púreraitéhre.

³⁵Sísá Karáhéga itensabé arutaboiraitéhre. Íre kaweq tanáhráq sínawe, íéri tanáhráq sínawe, íwíoqné tanáhráq sínawe, ehwehráhna tanáhráq sínawe, tabonah tanáhráq sínawe, pukorahúna tanáhráq sínawe, ite subiqme kamah aíra tanáhráq sínawe Sísaga itensabé íre arutaboiria peh iuwankéhbo? Írakaumo. Moke mi tanáhráq moq arutaboiraitena iteba mía máinawire. ³⁶Minayabe Manikáne ehwehnka mahraréna,

Arene animárí mionayabé sega ahkakebopoq iubiq suaneherawoe.

Wehukega sipisípiq subiq súáhnserah ite moq iubiq suanehe
íwíáhowe ire (Buk Song 44.22)

³⁷Moke teíyú tánáhráqsábé áhreonehknono? Írakaumo. Sísaga itensabé mi tanáhráqkákáq arutaboiraitena íéhnehi puaq itene naruo kiotaikorahúne.

³⁸Mó kegá miraonsabé wega itensabé íre arutaboiria peh túbáh aginabo? Írakaumo. Ite pukonaraqmé oga mionaraqmé Manikánka itensabé íre arutaboiria peh túbáh aginabo? Írakaumo. Íópeqté kéwé owainawamarímé anotah wahnáh kéwé sega miraonsabé Manikánka itensabé íre arutaboiria peh túbáh aginabo? Írakaumo. Amahnága íre kaweq tanáhráq kéhnsábé mókake íre kaweq tanáhráq sínaraqsábé Manikánka itensabé íre arutaboria peh túbáh aginabo? Írakaumo.

³⁹Sehweapeqté náneq kéhnsábéwé, maraipéqté náneq kéhnsábéwé, Manikánka moke miraro naneq kéhnsábéwé Manikánka itensabé íre arutaboria peh túbáh aginabo? Írakaumo. Itene Wahnah Sísá Karáhé kéronayabé Maniká Iteriboga íre túbáh agia peh ahriahri itensabé arutaboiraitanawire. Minawé aiq tagaríóge.

Poraga Ísara keyábé arutaboirú ehwehne.

9 ¹Íné Sísá Karáhéne ani mío púana péhe éhwéh íre teiasa peh aiq pútariahnsanuge. Manikáne Awanka nirupipeq ména aiq pútaróne aintéhre. ²Nánuwahrah Isará ké Sísá Karáhé íre tagaríáhnsábé nirupipeq umeh agu aguire. ³Nánuwahrah Isará kégá Sísá kéréra oga míáhtáq tahirímé íné iraipéq pokéyabe íre ahqáho u irino.

⁴Ísara ke Manikáne animárí míageheéna Manikánka naho omaq itowe. Omaq itowara igaqnaréhga Manikáne págege tehreh naneq tagowana

wega omasa éhwéh teriuwe. Wega Mósísi iwíáh atowana sehgióro ú ehweh teriuwe. Manikánsabe iwíáh iwíáh ató sansa sokigi ariena mókake awinauge ú ehweh teriuwe. ⁵Itene igaqnaréh anotah ke míówe. Sísá Karáhéga mah marákóipéq tutaq wenano Ísara iní míówe. Sísá Maniká ména moke miráú naneqkákáq wahnahniraq wensabé ahriahri iwíáh iwíáh atone. Aiq míre.

Manikánka Ísara kebá miráú sansansábé éhwéhne.

⁶Naho naho Manikánka Ísara keyábé, Néne animárí míageheéna omaq itóge úwe. Amahnága áhnte Ísara kegá Manikánsabe suwahriehre éra íre wene animárí míáhwe. Minayabe Manikánka teriu ehweh abehq úkiro? Írakaumo. Manikánka Ísara kené sinahwaréh wene animárí míageheéna ómi íre omaq sitowe. ⁷Minayabe wega íre moke Ébárahmane animárí omaq sitowe. Peh morá wenahni Áhísáhkine animárí Ísara kené sigaqnaréh míówe. Manikánka Ébárahma naho teawena,

Arenahni Áhísáhkiwe itene igaqna míankehe úwe. *(Stat 21.12)*

⁸Mah ehwéh áwahewé íre Ébárahmane ahrega maqmaro animárinká Manikáne animárí úkowe. Írakaumo. Peh Manikáne ehwehnsabé aiq pútare ata atao kegá Ébárahma kahnáh kée ue síwírarítáhwe. ⁹Mi ehwéhnumé Manikánka Ébárahmansabé naho mahraréna,

Mó opéq kouwekinaraq Sáráh arene ahrega animai maqmarankéhe úwe. *(Stat 18.10,14)*

¹⁰Mó ehwéhnsábé iwíághoro. Áhísáhkine ahre wenáwíq Árébékaga morágáké téhraníté maqmiowe. Sibowáwé peh morá itene igaqna Áhísáhkíe. ¹¹Sinowagá maqmianaútaq sega kaweq sansánkákákáq ahbabáq sansánkákákáq íre miraorahuye. Minayabe íre seyene arambehriyabé peh morá Maniká awahbeh iwíáhgá aiq pútaraginkeheéna omaq sitowe. ¹²Mi tanáhráq Manikánka sinowansábé,

Ebeq piah anínká anehe piah aní awahbeh arámbéhrí mirainkehe úwe. *(Stat 25.23)*

¹³Minayabe Manikáne ehwehnka aiq mahraréna,

Anehe piah aní Sékópansabé nirutaboíréna ebeq piah aní Ísonsabé nuwahriehre ire. *(Lo 21.15)*

¹⁴Manikánka aiq irarúnsabe aneq iwíáhonehnikono? Wega íre tábúsoq sitéhre iwíáhonehnikono? Ahqáho. Mira iwíáh íre orahúne. ¹⁵Manikánka Mósísinsabé naho mahraréna,

Ínénéga iwíáhu aní séhréh ataníe. Ínénéga niruní ánínsabé nirutaboírataníe úwe. *(Kisim Bek 33.19)*

¹⁶Manikánka wehukení omaq atáhnsábé íre mi aniné iwíáh wíre. Íre wene arambehriga séhréh atéhra peh Manikánka wehukénínsabé arutaboíréna séhréh atéhre. ¹⁷Mósísi Ísípi marárórápéq míotaq Manikáne ehwehnka mibeqté wáhnáhnsábé mahraréna,

Néne págege sansá sokigi arinieéna wahnahnúno atárauge.

Minayabe mah kehiná kéhínánká néne págege sansá ahtebagehe
ire. (Kisim Bek 9.16)

¹⁸Minayabe Manikánka wehuke tagéna iwíáhéna mó keyábé
arutaboíréna séhréh aritena mó keyábé, Saiyo animárí méq mitaq miáthro
arítéhre.

¹⁹Ite miáhrabeqte ánínká ínénsabe, Maniká wewe awahbeh iwíáh
mirainsabé árahinsabé itene ahabáqsabe ehweh aitehro kasenire.
Kasenéna, We awahbeh iwíáh mirainsabé wehukénínká we awahbeh
iwíáh íre miraorahi mino ire. ²⁰Itewe peh wehuke puaq Manikánsabe
abehq éhwéh kaseniyeho. Kunubaga ehwehniatq tahirímé miraréh
ánínsabé, Aneqsabé mahna tahnsa miraintahno iripo? Írakaumo.
²¹Kunuba miraréh ánínká peh morá áwánkátáté kawerue mirai
kunúbáákákq íroke kunúbáákákq miraime ehweh atanabo? Írakaumo.
Kunuba miraréh ánínká wewene arambehri puana we awahbeh iwíáhue
miraréhre.

²²Manikánka moq we awahbeh iwíáhue miraréhre. Wehukega wene
págege sansá tagageheéna Manikánka kamah arie sansa sokigi arítéhre.
Wega ahabábq keyabé síwénunéna peh mótaq mótarue ehweh aritena
anotahtaq kamah arinkéhe. ²³Wega wewe anotah aní mé sansánkákákq
wewe págegeue séhréh aite sansánkákákq sokiginieéna ite wene animárí
arutaboíraitena iwíáhéna, Mókake ite néne téhrehrebeq kaweqtaq
míagehe úwe. Mi iwíáhwé peh wewene iwíáhe.

²⁴Manikánka íre peh morá ite Ísara keyábé arutaboíraitena omaq
ítowe. Wega nahnso keyábé moq arutaboíraitena omaq sitowe.
²⁵Minayabe Manikáne ehweh irarú ani wenáwíq Óséaga púkuipéq
sehíranéna Manikáne ehweh mahraréna,

Nahnso keyábé, Menah ite íre nánuwahrah ke woe. Itensabé,
Nánuwahrah kee aritaníe. Íre nirutaboírurau keyábé,
Nirutaboírue aritaníe úwe ire. (Hosea 2.23)

²⁶Mi ehwéhnká mó mahraréna,
Wega mi keyábé, Ité íre néne animárí móe arítaráurabeq, Ité íné oga
mía míau Manikáne animárí móe aitaníe úwe ire. (Hosea 1.10)

²⁷Manikáne ehweh irarú ani wenáwíq Áísáiaga naho Ísara keyábé
iwíáhéna anotahtaq mahraréna,
Nahmbísibeq arahwé áhnte kéhre. Ísarane anahwaréh mina tahnsa
áhnte agirana Manikánka peh táhmaro kaweraritankéhe. ²⁸Wega
mó mah kehiná kéhínánsabé ehweh aritena apubúue kamah
arinawire úwe. (Aisaia 10.22,23)

²⁹Minayabe Áísáiaga mó mahraréna,
Itene moke miraorahi Wahnáhnká anotahtaq kamah aiena
íre túbáh agútaq tahirímé wega Sóróma suwahpeqte kéreq

Kómóra suwahpeqte kéreq subipáhrarutonserah iteinahréh moq
subipáhrarúéh irino úwe. (Aisaia 1.9)

Ísara kegá íre aiq pútare ató ehwehne.

³⁰Mi ehwéh ireq aneq iwíáhonehknono? Téhwe nahnso kegá kaweqtaq méyabe íre sirutaboiruwe. Amahnága sega Manikáne ehweh irera aiq pútare atáhnásabé Manikánka sensabé, Ite kaweqtaq míáhwe aritéhre.
³¹Ísara kegá Mósísiga sehgióro ú ehweh sehgioneheqmúne éra mi ehwéh íre sehgoráhowe. Minayabe se kaweqtaq íre míahrahowe.
³²Aneqsabébo? Segá íre aiq pútare atera peh seyene arambehriyabé iwíáh iwíáhowe. Minayabe wehukega ahtate ébáh íre tagéra siyobetaq pegue inahnsúbónserah sega íre aiq pútare atera peh áhwára áhwáraowe.
³³Minayabe Manikáne ehwehnka aiq mahraréna,
Tagaríáhiro. Íné Sáióna sawéhrápéq^a Ísara kené ahtapeq siyobetaq pegue inahnsúboráhi ebáh máróge. Mitaq kéhnsábé wehukega surahoneherawoe. Wensabé aiq pútare atáh ké íre siyehitanawire
(Aisaia 8.14, 28.16)

Ísara kegá Manikáne sansa íre irátíáh éhwéhne.

10 ¹Néne iyahnabo anímáríno, íné anotahtaq nuwahbehme Manikánka Ísara ke nánuwahrah merirena kaweritankeheéna púreq aruqaruruge. ²Íné teiúmé sega Manikáne sansá sehgieyabe sírara peh mi sansá íre ahtebah puara áhwára áhwáraowe. ³Manikánka wehuke kaweritéh sánsá íre ahtebahwe. Peh seyene iwíáho sansá mira aruqaruronsabé Manikánka kaweritéh sánsá íre sehgiówe.
⁴Mósísine ehwehnka itensabé, Kaweqtaq míáhwe íre aitahráhirana peh morá Sísa Karáhéga itensabé, Kaweqtaq míáhwe aitahráhire. Minayabe Manikánka moke Sísansabé aiq pútare atáh keyábé, Ite kaweqtaq míáhwe aitéhre.
⁵Mósísiga sehgióro ú ehweh sehgió keyábé wega naho sehiranue mahraréna,
Néne ehweh kawerue sehgíra kegá oga mía míaiagehe úwe.
(Wok Pris 18.5)
⁶Manikánka Sísansabé aiq pútare atéh ánínsabé, Are kaweqtaq míahne atéhrana Manikáne ehweh sehgió. Mi anínká iraréna, Insega íopeq pokinabo itene irupipeq iwíáhíyeho ire. Sísa Karáhé íopeqte kiweranehe iwíáho? Mira iwíáh íre oro. ⁷Mi anínká mó mahraréna, Insega pusa ké míáhrabeq pokinabo kaseniyeho ire. Sísa Karáhé pusa ké míáhrabeqte tumeranéhe iwíáho? Mira iwíáh íre oro. ⁸Mi kasé éhwéhnsábé Manikáne ehwehnka mahraréna,

^a 9.33 Sáióna sawéh Sarúsarama suwahpeq kéhre. Mó kegá Sarúsarama suwahpeqsabé Sáiónae ue áwiratówe.

Néne ehweh peh wahtotaq kéna itene irupipeq kéhra q íwéhrate
irarewe ire. *(Lo 30.12-14)*

Mi ehwéhme aiq pútare atona ehwéhnsábé íwáhnorúne. ⁹Íwáhnoréq
mahraue teiune. Sísa néne Wahnah mire íwéhrate iraréq wega pukútaq
Manikánka iriwe oganúq atonsabe irupipeq iwíáhirataq wega meirena
kaweraitankéhe. ¹⁰Manikánka irupipeq aiq pútare atáh ké insahwé aitena
íwéhrate, Sísa néne Wahnah mire irare ke kaweraitéhre. ¹¹Minayabe
Manikáne ehwehnka aiq mahraréna,

Wensabé aiq pútare atáh ké íre siyehitanawire ire. *(Aisaia 28.16)*

¹²Manikánka Ísara kereq nahnso kereqsabé peh morá íwíáhire. Itene
Wahnahnka Ísara kereq nahnso kereq wahnahnaitena wensabé áhrabo
kené ehweh irena kaweraitena séhréh aitéhre. ¹³Minayabe Manikáne
ehwehnka aiq mahraréna,

Are néne Wahnah míahno. Íné séhréh ainto ue áhrabira kewé

Manikánka kaweraritanawire ire. *(Joel 2.32)*

¹⁴Wehukega Sísansabé íre aiq pútare atéhrataqmé árahue néne
Wahnah mé íné séhréh ainto ue áhrabigehbo? Sísa éhweh íre íréhrataqmé
árahue aiq pútare atagéhbo? Sísa éhweh terí ání íre míahnaraqmé
árahue iragéhbo? ¹⁵Sísa éhweh terí ké íre eqmaq súéhrataqmé árahue
korerigéhbo? Minayabe Manikáne ehwehnka aiq mahraréna,

Kaweq ehwéh teríra ke sirara tagehrataq sene sirupipeq eyoyóinae

ire. *(Aisaia 52.7)*

Áhnte Ísara kegá kaweq ehwéhnsábé íre aiq pútare ató ehwehne.

¹⁶Moke kaweq ehwéh íráh kégá mi ehwéh sehgioo? Írakaumo.
Minayabe Áísáíaga naho mahraréna,

Itene Wahnahno, itega teriuna ehwéhnsábé inseréhga aiq pútare
aitaho úwe. *(Aisaia 53.1)*

¹⁷Ite tagarionawe ite Manikáne ehweh ironaraq aiq pútare atone. Mah
ehwéhme Sísa Karáhéga téh irarúwe.

¹⁸Minayabe kasenuge. Ísara ke mi ehwéh íre írátóo? Sene ahrrerate mi
ehwéh aiq írátówe. Minayabe Manikáne ehwehnka aiq mahraréna,

Se míáhrabeq mi ehwéh aiq teriatowara íráhwe. Mi ehwéhkná mah
marákó marákóipéq aiq abae agire ire. *(Buk Song 19.4)*

¹⁹Mó kasenuge. Ísara kegá mi ehwéh áwahe íre ahteboo? Ahqáho. Segá aiq
ahtebowe. Minayabe Mósísiga sehiranéna Manikánka irarú ehweh mahraréna,

Nahnso ke íre áwíqkakaq ké míáhwe. Se íre anotah ke míáhwe. Se
íre ahtebah ke míáhwana ínéga mi ke kaweraritahnaraq itega
abiahnsa ariteq taonsahoneheqmóe úwe ire. *(Lo 32.21)*

²⁰Áísáíaga íre áhreia Manikánka irarú ehweh pahsuqme mahraréna,
Ínénsabe íre ninebahruro kegá ínéba sewe. Ínénsabe íre kabaruro
kebá ábóraraguraúwe.

21 Ísara keyábé Áísáíaga mó sehiranue Manikánka irarú ehweh mahraréna, Ahriahri mi ke séhréh ariteyabe nírara se saiyoéra néne ehweh anteruq anterurowe úwe. *(Aisaia 65.1-2)*

Manikánka Ísara keyábé arutaboairito ehwehne.

11 1 Ísara kewe saiyo ke míáhnsábé kase ehweh kéhre. Manikánka sensabé anetaníbo éna kaqsuehro? Írakaumo. Ínéwé Ísara aní múge. Íné Ébárahmane anahwa úge. Íné Pénsámíni kahnáh aní múge.

2 Manikánka naho íwíáhue omaq sito ke amahnága íre kaqsúéhre. Manikáne ehwehnka Éráísa éhweh irarime aiq ahtebaho? Éráísaga Ísara kené ahbabáqsabe Maniká teawena,

3 Néne Wahnahno, sega arene ehweh irare ke aiq subiq sutowe. Arensabé iwíáh íwíáh atonarabeqte táhbé aiq sokorúáhwe. Ínébataq míónsábé sega íné ninebahrué nubiq suaneherawoe úwe. *(1 King 19.10,14)*

4 Mi ehwéh mirarúnsabe Manikánka aneq ehwéh teawuwo? Wega mahraréna,

Ínéga se omaq sitó púara áhnte wehuké 7 táhúséni (7,000) wehuké íné íre nuwera péhe máníká wenáwíq Páhrinsabé íre káuqmunue iwíáh íwíáh atáhwe úwe. *(1 King 19.18)*

5 Mina inserah ibora táhmaro ke Manikáne sansá íre susa peh kaweqtaq míáhwe. Manikánka ite arutaboírue séhréh aítana, Néne animárí móe ue omaq itéhre. 6 Íre itega arambehriúnayabé peh wewega arutaboírue séhréh aítana omaq itéhre. Manikánka itene arambehriúnayabé omaq itéhtáq tahirímé séhréh aite sansa íre kéh irino.

7 Minayabe aneq iwíáhonehknono? Áhnte Ísara kegá, Kaweqtaq mé sansa sehgioneheqmúne éra íre miraorahowe. Peh morá Manikánka omaq sito kega ahtebowara mó kegá sirupipeq íre irahráhuwe. 8 Minayabe Manikáne ehwehnka aiq mahraréna,

Manikánka múguwahgu iwíáh aritowara se súde ke tahnsa úkéra pusa ké tahnsa úkuwe. Sene siuranka íre tagia sene siahrega íre irahráhowe. Amahnágaákq se mina tahnsa míáhwe ire.

(Lo 29.4, Aisaia 29.10)

9 Tébitiga minayabe aiq mahraréna,

Kahnkapi wah paríéhmana tahkapi póeráhq subitíéhmana ebahnka wehukeníne aigará subínserah sega wahba táhútáhúrorabeq anotah kamáh ariena subipáharuanawire.

10 Sene siuranka íre tagahrahéra múguwahguigehe.

Se sibobiah antera ké tahnsa ahriahri nogigéhe úwe. *(Buk Song 69.22-23)*

Manikánka nahnso ke kawerarito ehwéhne.

11 Íné kase ehweh kéhre. Ísara kegá Manikánka kawerarítéh sánsá íre ahtebahnsabé ahriahri peh ahbabáq ke míaneherabo? Ahqáho. Írakaumo.

Sega Manikáne sansánsábé, Iuwahriehre ensabé we awahbeh sansánue nahnso ke kawerarítéhre. Ísara kegá mina tagéra iwíáhéra, Ite minayabe iuwahbehre. Ite moq kaweraito igeheéna nahnso ke kawerarítéhre.

¹²Ísara kegá Manikánka kawerarítéh sánsánsábé iuwahriehre ensabé Manikánka mah kehiná kéhíná séhréh arítéhre. Ísara kegá Manikáne sansá sinehepeq súónsabe wega nahnso ke séhréh arítéhre. Mókake áhnte Ísara kegá Maniká awahbeh sansánsábé suwahbáhnaraq ite tagarionawe mi kereq mó kereq áhnte kaweraritankéhe.

¹³Nahnso keo, amahnága ite ehweh teiúge. Manikánka ínénsabe, Néne ehweh nahnso ke korerio éna eqmaq núwátái puana néne arambehri áhnte kaweq arámbéhrí wíre iwíáhuge. ¹⁴Mira iwíáhunsabé táhmaro nánuwahrah Isará kégá néne arambehri tagéra iwíáhéra, Manikánka ite moq meirena kaweraiteyabe iuwahbehre éra Manikápa kouwekirataq kaweraritankéhe.

¹⁵Manikánka Ísara keyábé ahqáho aritonsabe nahnso ke insahwé aritena kawerarítéhre. Wega Ísara keyábé kowe aritahnaq se pusa ké oga úkonserahnue míagehe.

¹⁶Asiu kegá sene sánsánéra ákáhtaq wíti paráwáh mewe páréti tírótaq peh morá páréti Maniká áwéwe. Maniká áwé puara mó ákáhtaq wíti paráwáh mewe tíró páréti moke Manikáne wire. Manikánka awanká ánúq matiahnaraq moke ayahnaweakáq wewene úkire.

¹⁷Ísara kewé kaweq oríwí awánká tahnsa míáhwaq ite nahnso kewé abehq oríwí áwánká tahnsa míáhwe. Manikánka kaweq oríwí áwánká ayahnawe apiruena ite abehq oríwí áwánká ayahnawe mitaq táhparena táhrrarowana kaweq awánká ano kéhnsábé kawerue kíréhre.^b

¹⁸Ite amahnága kaweqtaq míáhnásábé Ísara ke kiotaikúne iwíáhiyehboq peh tábúsoqme iwíáhoró. Ite awanká ayahnawe tahnsá míáhwe. Awanká ayahnawe anonka ánúqtaq íre tuire. Írakaumo. Awanká ánúq anonka ayahnawerapeq kíre.

¹⁹Itega mahraréq, Manikánka ite awanká ayahnawe ákáhnababí táhparanieéna mibeqté áyáhnáwé apirutaire eme ²⁰aiq pútaq ehwéhnowe. Ísara ke Sísansabé íre aiq pútare atáhnásábé apirúéhre. Ite nahnso ke Sísansabé aiq pútare atáhnásábé Manikánka ite kaweq awánká ákáhnababí táhparéhre. Minayabe ite píribahriyehboq áhreue míáthro.

²¹Manikánka téh kárái ayáhnáwé apirutainserah ite píribahri ke míéhrrataq ite moq apiruankéhe. ²²Kawerue iwíáhoró. Manikámé arutaboiri aní ména kamah aieráhi aní míéhre. Wega wene sánsánsábé suwahrieh ke kamah ariena ite wene ehwehnsabé suwahbeh keyabé

^b 11.17 Ísara kegá sene sánsánéra oríwí awánká íre kaweq ayáhnáwé apiruera mó kaweq awánkátápéqté áyáhnáwé apiruqme mitaq táhparera táhrraráhwana kirena kaweq oríwí sérá iyéhre.

arutaboirire. Wene ehweh íre sehگیراتاڑ ite moڑ apiruena kamah ainkéhe.

²³Manikánka apiruo ayáhnáwéwé táhparena táhrawe kawerarahráhire. Ísara kegá sene píribahri sansá suera aiڑ pútare atéhrataڑ wehukenínká apiruéh áyáhnáwé kaweraráhnserah Manikánka Ísara ke kaweraritahráhire. ²⁴Wehukenínká abehڑ óríwí áwánká ayahnawe mewe kaweq oríwí áwánká ákáhnababí táhparena táhrawe kaweraráhre. Mina inserah Manikánka ite nahnso ke kaweritáráire. Kaweq oríwí áwánká ayahnawe mewe seyene kaweq oríwí áwánká ákáhnababí táhparena táhrue kaweraráh sánsámé íre págege sansáne. Mina inserah Manikánka Ísara ke mókake kaweraritankéhe.

Manikánka nahnso kéreq Ísara kereqsabé arutaboiri ehwéhne.

²⁵Néne iyahnabo anímárino, itega kawerue ahtebageheéna menah Manikánka íre pahsutai ehwéh amahnága teiníe. Ite ahtebehrataqmé píribahri anímári íre míagehe. Amahnága Ísara kene sirupipeڑ págegeéra Manikáne sansá íre íráhwe. Mókake nahnso kegá awehraڑ wene sánsá sehگیراتاڑmé Ísara kegá iragéhe. ²⁶Mi tanáhráqmé Manikánka moke Ísara ke merirena kaweraritankéhe. Minayabe Manikáne ehwehnka aiڑ mahraréna,

Kaweraritahna anínká Sarúsarama suwahpeڑ sínaraڑ wega Sékópane anahwaréhne ahabábáڑ kaqsuankéhe íre.

²⁷Manikáne ehwehnka mó mahraréna,

Sigaqnaréh teriunserah sene anahwaréhne ahabábáڑ kaqsuaníe íre.

(Aisaia 59.21-21, Jeremaia 31.33)

²⁸Ísara kegá Sísa éhweh irera iuwahriehre ensabé Manikáne naruo úkurowaڑ ite nahnso kegá mi ehwéh ireڑ sehگیرówe. Manikánka Ísara ke téh omaڑ sitena sigaqnaréhyabe naho arutaboírú púana amahnága sinahwaréhyabe moڑ arutaboirire. ²⁹Manikámé íre mó iwíáh mó iwíáhi aní míre. Wega náwinie íwíáhínaraqmé náwinawire. Wega aiڑ omaڑ sitóge ínaraqmé anehemé íre kaqsuankéhe.

³⁰Menah ite nahnso kegá Manikáne ehweh anterutowara amahnága Ísara kegá wene ehweh anterúáhnasábé wega itensabé arutaboíréna séhréh aitéhre. ³¹Ísara kegá Manikáne ehweh anterúáhwana Manikánka itensabé arutaboíréna séhréh aitéhnserah mókake sensabé arutaboíréna séhréh aritankéhe. ³²Ómi kegá wene ehweh anterúónsabe Manikánka, Ahabábáڑka ite saiqnariankehe aritéhre. Anehe wega mah kehiná kéhínasábé arutaboíréna séhréh aritankéhe.

Manikánsabe iwíáh iwíáh atanéhe i ehwéhne.

³³Manikámé áhnte séhréh aitéh aní ména moke tagarawéna anotah ahtébíá aní míre. Ite peh wehuke míona puaڑ wega tábúsoqme iwíáhi

sansámé itega íre ahtebahrahúne. Wega mirai sansámé itega íre ahtebahrahúne. ³⁴Minayabe Manikáne ehwehnta mahraréna,

Wehukeníká itene Wahnahne iwíáhwé ahtebahrahiro? Írakaumo.

Wehukeníká we áwáhnororahiro? Írakaumo. ire. (*Aisaia 40.13*)

³⁵Wene ehwehnta mó mahraréna,

Wehukeníká Maniká ebeq náwinana Manikánka íné nánino

íwíáhono? Írakaumo ire. (*Jop 35.7, 41.11*)

³⁶Manikánka wewega moke kéh náneq mirarowe. We moke kéh náneq áwahe wíre. Minayabe moke kéh náneq peh wewene wíre. We anotah aní púaq ahriahri wensabé iwíáh iwíáh atone. Aiq míre.

Itene inónká Maniká awe ehwéhne.

12 ¹Néne iyahnabo anímáрино, néne ehweh kawerue íráhro. Manikánka ite kaweraitena séhréh aitéh púaq itene inonka we áwéro. Ite oga miáhtáq itene inonka we náwíransabé kaweqtaq méq we awahbeh sansánoro. Minawé Manikánsabe iwíáh iwíáh atáh sánsáne. ²Itega Maniká awahbeh sansánigeheéna wega itene irupipeq o iwíáh aitéhre. Mah marákó marákóipéqté sánsá sehgiéhboq peh Manikánka iwíáh aitéh sánsánoro. Mirairataq Maniká awahbeh arámbéhrí miraéq wene kaweq tábúsoreh sánsámé we awahbeh sansámé ahtebahrahowe.

Manikánka náíátái pagégéráté wene arambehri sehgióro i ehwéhne.

³Manikánka íné séhréh aintéhnsabé ínéga teiéna ehwéh íráhro. Itega, Íné anotah aní múge éq arerensabé iwíáh iwíáhiyeho. Írakaumo. Arerensabé peh tábúsoqme iwíághoro. Manikánka aiq pútaq iwíáh aitéhnserah tábúsoqme iwíághoro. ⁴Wehukeníné anonka peh morá ánónkánirana áhnte naneq kéhre. Mi naneqmarínká íre peh morá arámbéhrí miraorahowe. ⁵Mina inserah moke ite Sísá Karáhé tagariona kewé áhnte méq Sísane anonka tahnsá míone. Ite íre peh morá arámbéhrí miraúne. Íre itebataq itebatarue mía ite peh morá ánónká tahnsa míone.

⁶Manikánka séhréh aitena wewega mó arámbéhrí mó arámbéhríue ítátaire. Minayabe ite íre peh morá arámbéhrí kéhre. Manikánka arensabé, Ínéga iwíáh atahna ehwéh irarúno atahnaraqmé arega aiq pútare atahnanserahnue pahsuo. ⁷Séhréh arito atahnaraqmé kawerue séhréh arito. Síwáhnorúno atahnaraqmé tábúsoqme síwáhnorúno.

⁸Mó kené iwíáh kawerarito atahnaraqmé tábúsoqme miraúno. Wehwehúno atahnaraqmé eyoyóue wehwehúno. Wahnahnúno atahnaraqmé tábúsoqme iwíáhue wahnahnarito. Mó keyábé arutaboirarite séhréh arito atahnaraqmé eyoyóue séhréh arito.

Mó Sísá tagariáh keyábé arutaboirarito i ehwéhne.

⁹Mó keyábé aiq pútaq irutaboirarítáhro. Moke ahababáqsabe anotahtaq ahqáho ato. Ahababáq sansa pehragéq peh kaweq sansá ambubuee

sehgióro. ¹⁰Iteruwahrahyabé irutaboironserah moke Sísa tagariáh keyábé moq irutaboireq sensabé iwíáh iwíáhéq sensiwíq pankeráhiro. Íre arene áwíq peh mó ke síwíq pankeráhiro.

¹¹Manikáne arambehriyabé taorahoiyehboq tauntahunue arambehrioro. Manikáne Awanka iwíáh aitéhnserah itene wahnahnsabé iwíáh iwíáh ateq wene arambehri kawerue sehgióro.

¹²Manikánka mirainawire iwíáhéq itene irupipeq eyoyóue míáhiro. Íre kaweq sunúq sinaraq uwaresa ké méq kaweqtaq míáhiro. Púreré sansa taorahoiyehboq ahriahri púreq aruqaruroro. ¹³Sísa tagariáh ké tabonahirataq náriéro. Nahnso ke sirataq mehwehue kawerariteq kirabo arítáhiro.

¹⁴Mó kegá ite íwíoqnehrataq Manikánsabe, Mi ke kamah ario íre oro peh kaweraritoue púrerarítáhiro. ¹⁵Mó kegá eyoyóue iwíáh iwíáhirataq ite moq eyoyóue iwíáh iwíáhero. Sirupipeq umehínaraq ibisehrataq ite moq irutaboirariteq ibisahro.

¹⁶Ómi keyábé peh monseráh sánsánoro. Ite anotah ke úne éq píribahriyeho. Írakaumo. Ite anotah ke púaq íre áwíqkakaq keyábé iuwahriehre iyeho. Sereq méyabe iwíáh iwíáhero. Íre áwíqkakaq árámbéhríyábé iuwahriehre iyeho. Itebataq ahtebone éq iteitensabé iwíáh iwíáhiyeho.

Ite ahabáraitéhra ke séhréh arítáhiro i ehwéhne.

¹⁷Mó kegá itensabé íwíoqnéra ahabáraitéhrataq itega moq sensabé mina tahnsaniyehboq peh uwaresa ánimári míáhiro. Ómi ite tagah kegá, Kaweq sansáne iwíáhigeheéq peh kaweq sansánoro.

¹⁸Taonsah iwíáh tobeh iwíáh iyehboq uwaresa ké míáhiro. Árahue mó kereq iru ukiqme mánahnkono éq mina tahnsanue sereq iru ukiqme míáhiro.

¹⁹Néne iyahnabo ánimáriño, mó kegá ite ahabáraitéhrataq se íre ahabárarítáhiro. Manikánka se kamah arieráhire. Wene ehwehnka aiq mahraréna,

Ínénéne arambehri puana ínénéga kamah arinauge ire. (Lo 32.35)

²⁰Wene ehwehnka mó mahraréna,

Are ahabáratáhna anímé, arene naruo anímé arupinsabe ínaraq kirabo ato. We wání tahbobóire ínaraq wání náwo. Arega mirainaraq we ayehtanawire ire. (Sindaun 25.21-22)

²¹Ahabábáqka are saiqnariehnneboq kaweq sansánúno. Arega mirainaraq arene kaweq sansánká ahabábáq sansa kiotaikinae.

Kámáhni kené ehweh sehgióro i ehwéhne.

13 ¹Ite moke kámáhni kené ehweh kawerue sehgióro. Ite tagarionawe wahnah kegá pehipi íre wahnahnowe. Írakaumo. Manikánka

wahnah sansá áhwárowe. Áhwárowara amahnága kámáhni kegá wahnahnome webaqtaq Manikánka, Wahnahnoró arítéhre. ²Minayabe kámáhni kené ehweh anteruahnaraqmé se Manikánka wahnahnoró arítéh kéné ehweh anterúáhwe. Anterúáhnsábé ehweh aritena kamah arinkéhe.

³Kaweqtaq mía míao kegá sene wahnah keyábé íre áhrowara peh ahbabáq kega sene wahnah keyábé áhrowe. Ite íre áhreichboq peh kaweqtaq méq itene wahnah kené ehweh sehgióro. Mirairataqmé wahnah kegá itensabé, Kawerowe aitagéhe.

⁴Itega kaweqtaq míageheéna Manikánka wahnah keyabé, Néne arambehri miraighboq wahnahnoró arítéhre. Ite ahbabárirataq wahnah kegá kamah aieráho puaq sensabé áhreoro. Se ahbabáq ke kamah arirana Manikánka kawerowe aritankéhe.

⁵Itene wahnah kené ehweh anteruahnaraqmé kamah aiyehboq sehgióhé íwíáhoo? Íre peh morá mi iwíáhiransabé sehgióro. Wahnah kené ehweh irona sansámé kaweq sansáne iwíáhéq irupipeq eyoyóue sehgióro.

⁶Manikánka wahnah keyabé, Wahnahnoró arítéhnsábé táhkísi moné síero. Segá sene wahnah árámbéhrí kawerue miraighboq síero. ⁷Minayabe seyene arambehri kahna naneq síero. Táhkísi moné meyhá ké táhkísi moné síero. Áráhínsísi moné meyhá ké áráhínsísi moné síero. Wahnah keyabé siwiréh arítéhboq peh sensabé iwíáh íwíáhéq ayahmaq síero.

Mó keyábé arutaboirono i ehwéhne.

⁸Arega mó anínsábé monebopoq aneqpopoq, Nánio. Mótaq náwinie inaraqmé arene tínáhu túbáh aginehboq apubúue náwo. Itene tínáhu ahriahri apubúue parabarúáhro. Peh morá tínáhú ahriahri kagaire. Mi tináhúwé mó keyábé ahriahri irutaboirono. Mó keyábé sirutaboirono kegá Manikáne ehweh moke sehgiówe. ⁹Manikáne ehwehnka mahraréna,

Mó kené ahre weh abariiyeho. Mó aní subiq súého. Aebóiyeho.

Mó aníné ménsámehnsánsabe aigará pabekíneho ire.

(Kisim Bek 20.13-17, Lo 5.17-21)

Anehe Manikáne ehwehnka mó mahraréna,

Arensabé arutaboironanserah mó keyábé moq arutaboirono ire.

(Wok Pris 19.18)

Mó keyábé arutaboirono ehweh sehgióratamé ebeq teí éhwéhnkákák moke mó miraoro ú ehwehnkákák aiq sehgiówe. ¹⁰Mó anínsábé arutaboirono anínká mi aní íre ahbabáratéhre. Minayabe mó keyábé aiq pútaq sirutaboirono kegá moke Manikáne ehweh sehgiówe.

Tábúsoqme méq peh kaweq sansá tauntahunue sehgióro i ehwéhne.

¹¹Mah tanáhráq tagariona puaq kaweqtaq méq Manikáne ehweh sehgióro. Ite kaweraiteh aní tuina tanáhráq áhnbórání puaq sugéhboq

peh áwénunéq kawerue auráq matíáhro. Itega Sísansabé aiq pútare atárótaq we tue tanáhráq ákáhtaq wahto káráire. Amahnága we tuina tanáhráq peh wahtonagire.

¹²Inokáhpeq parabagina irana tuekína tanáhráq sinaire. Mina inserah mah tanáhráq áhníbórá parabagina irana Sísaga tuinaire. Minayabe itega sunkíkírirabeqte áhbábáq sánsá sueq téhrehrabeqte kaweq sansánoro.

¹³Uwoyansamé, píah néra múguwahgu agéwé, mó aníné ahre weh abariéwé, ahkaragárawe, tobehwé, mó keyábé aru págege atewé, mina tahnsa áhbábáq súáhro. Peh morá téhrehrabeqte kaweq sansá miraoro.

¹⁴Ahbabáq iwiáhiyehboq peh morá itene Wahnah Sísá Karáhéba wahtotaq méq wene sansánsábé iwiáh iwiáhue sehgióro.

Mó Sísá tagaríáh kéné sánsá íre saraqme tagahro i ehwéhne.

14 ¹Sísansabé aiq pútare atéh ánínká Sísane sánsá íre kawerue ahtebéna iteba sínaraq mehweh ateq séhréh atáhro. We íre ahtebehnsabé ehweh atého. ²Mó Sísá tagaríéh ánínká moke táhutahuq nah nanere íwiáhéna pehipi nehraha mó Sísá tagaríéh ání íre págegeue aiq pútare atéh ánínká nah naneqpomo éna we awehrii naneq íre nehre.

³Neh anínká íre neh anínsábé awiréh atéhneho. Awehri anínká neh anínsábé ehweh atéhneho. Írakaumo. Manikánka moke táhutahuq neh anínsábé, We moq néne ani míre atéh púaq wega táhutahuq nehnsábé ehweh atéhneho.

⁴Mó aníné arambehri anínsábé aneqsábé ehweh ataho? Minawé íre itene arambehri wire. Wewene wahnahnka wene sánsá tagéna tábúsoq atahráhire. Maniká itene Wahnahnka arambehri aní séhréh atéh púana wene wahnahne arambehri kawerue mirainawire.

⁵Mó anínká ahrena ahrena wehekáhnká moke mó wehekáh kiotaikire íwiáhirana mó anínká moke wéhékáh peh monseráhnire íwiáhire. Minayabe itene irupipeq iwiáhue tagéq peh kaweq sansá miraoro.

⁶Ahrena ahrena wehekáhmé Manikánsabe iwiáh iwiáh tanahráre íwiáhi anínká Manikánsabe iwiáhi puana mira íwiáhire. Moke táhutahuq neh anínká Manikánsabe iwiáh íwiáhéna moke táhutahuq nehnsabé Maniká awahbeh sansáne íwiáhire. Íre neh anínká awehrime Maniká awahbeh sansáne íwiáhéna we moq Manikánsabe iwiáh íwiáhire.

⁷Iteitene iwiáhúna sansá miraúnayabé oga miono? Írakaumo. Ite pukonaraq iteitene mátaburapeq kowíanehnkono? Írakaumo. ⁸Peh Maniká itene Wahnah awahbeh sansá miraonehéq oga míone. Ite pukonaraq itene Wahnahne kaweq matábúrápéq kowíanehe. Ite oga mionaraqkákáq pukonaraqkákáq ite Maniká Iteribone animári míaneheqmúne.

⁹Sísá Karáhéga oga míona kereq puko kereq wahnahnaitanieéna pukéna iriwe oganúkúwe. ¹⁰Mókake ite moke Manikánka wahnahnirabeq

iriwe perehnehnué míahnana wega itene oga mé sansamé itene arambehriwe tagéna saraqmaranawire. Minayabe mó Sísa tagariéh ánínsábé, Are abehq sansánóna aní móne atéhneho. Wega mirai sansansábé awiréh atéhneho.

¹¹Manikánka saraqmarahna tanáhráqsábé wene ehwehnka aiq mahraréna,

 Íné oga mía míau Wahnáh aní míógara moke mah kehiná kéhínánká
 ínéba séra sirehunseraráq méra ínénsabe, Are aiq pútaq Maniká
 móne aintanehrawoe ire. (Aisaia 45.23)

¹²Minayabe mi tanáhráq itega miraurauna sansánsábé morá ánínká morá ánínkáue Maniká teaweneheqmúne.

Ahbabáq sansa mó aní insoq atéhnehboq suaní i ehwéhne.

¹³Mó Sísa tagariéh ánínká miraínsabe, Abehq sánsánire atého. Ínéga mirau sansámé wega tagéna ahbabárinehboq mi sansá suena mó íre mirainie íwiáho. ¹⁴Sísa itene Wahnahnka néne iwíáh aiq kaweraintéhnsábé íné tagariómé Manikánka moke táhutahuq nah nanere ire. Minayabe moke táhutahuq noge. Mó anínká mó naneq tahutáhúqsábé, Íre nah nanere ínaraq mina awehrinkehe.

¹⁵Itega nahwana mó Sísa tagariéh ánímé iwíáh kikiritaq wega itene táhutahuqsábé, Órira míre atéhnaraqmé mi tahutáhúq mó neho. Iwíáh kikiri anínsábé, Anetaníbo pehipi nanie i anínká we íre arutaboiratéh aní míre. Sísa Karáhéga iwíáh kikiri aniné ahbabáqsabe putionsabe itega nehranka ahbabáratého. ¹⁶Itega, Kaweq sansáne iwíáhéq mirairara mó kegá tagéra, Íre kaweq sansáne íyehboq mi sansá mó íre miraoro.

¹⁷Manikánka ite wahnahnaitéhnsábé itega táhutahuqsábé íre iwíáh iwíáhúne. Írakaumo. Peh kaweqtaq méyabewé, iru ukiq iteyabewé, iru eyoyó aiteyabewé iwíáh iwíáhúne. Manikáne Awanka minawari iwíáh aitéhre. ¹⁸Manikánka Sísa Karáhéne arambehri miraue sehgió keyábé, Kawerowe aritowara tagah kegá, Se kaweq ke wóe iwíáhigehe.

¹⁹Minayabe moráénue Sísane sánsá miraoneheéq we séhréh atéhonehe iwíáho. ²⁰Moke táhutahuqme nah nanere aiq pútaq ehwéhne. Peh táhutahuqsábé iwíáh iwíáhónaga Manikáne arambehri íre kawerarúéhneho. Arega náhna tahutáhúqmé mó anínká tagéna, Órirane iwíáhéna wene órira sansámári suena ahbabárinaraqmé arega we aiq ahbabáratehne. ²¹Sísa tagariéh ánínká are tagéna arega miraónaga ahbabáratehnehboq mina íre miraúno. Minayabe órira tahutáhúqkákáq píahakáq náhnaga mó Sísa tagariéh aní ahbabáratehnehboq íre náhno.

²²Arega miraóna sansámé, Kaweq sansáne iwíáhé mó anínsábé, Ínéga mirau serahnúno ue teawíneho. Arega miraóna sansá peh Maniká teawo. Kaweq sansánuge iwíáhi anímé wene arupipeq íre umeh agínana wega iwíáh iwíáhinkehe. ²³Mó anínká iwíáhéna, Mah tahutáhúq nonka kaweq

sansánugapómo éna náhnaraqmé wega ahabárinae. Aiq pútaq kaweq sansáne íwíáh íre kahnaraq wega ahabárinae. Moke itene sánsámé aiq kaweq sansáne íwíáh íre kéhtáq mi sansánúnawe itega aiq ahabáruéne.

Sísa Karáhéne sansá sehgiónehqúmúne i ehwéhne.

15 ¹Ite Sípane sánsá ahtebóna kewé séhréh arite arámbéhrí kéhre. Sípane sánsá peh ákáhtaq ahtebah kegá tábúsoqme sehgióheéq séhréh aritanéhe. Íre peh iteítensabé iwíáhia peh séhréh arite iwíáhónehé. ²Itene iyahnabo anímárrí Sípane sánsá ahtebéra kawerue sehgióheéq íre ite iuwahbeh iwíáh peh se séhréh arite iwíáhónehé. ³Sísa Karáhéga Wenabone arambehri mirainiééna we awahbeh iwíáh suowe. Minayabe Manikáne ehwehnka irarinserah mó kegá Sísa awiréh atowe. Mi ehwéhncá mahraréna,

Sega arensabé awiréh atáhtáq ínénsabe moq niwiréh aintáhwe ire.

(Buk Song 69.9)

⁴Manikánka iwíáh arito kegá wene ehweh pehipi íre sehiranuwe. Itega sáhnshawe ahtebagehéera naho sehiranuwe. Itega Manikáne sansá kawerue ambubu atawéq sehgióheéera sehiranuwe. Itega Manikáne sansá íre sueq peh ite meirena kaweraitahna tanáhráqsábé áwénunigehéera sehiranuwe. ⁵Itega Manikáne sansá ambubu atawéq kawerue sehgióheéna séhréh aitéhre. Ite Sísa Karáhéne sansá sehgieq moráénue peh morá íwíáhigehééna wega séhréh aitéhre. ⁶Moráénue peh morá íwíáhirataq itene Wahnah Sísa Karáhéne Abowá Manikánsabe iwíáh iwíáh atagéhe.

Sísa Karáhéga Asiu kereq nahnso kereq séhréh aritéh éhwéhne.

⁷Itega Sísa Karáhénsabe aiq pútare atárótaq wega íre ahqáho aitasa peh séhréh aitaráire. Mina urainserah Sísa tagaríéh ánínká iteba sínaraq mehweh ateq séhréh atáthro. Mirairame Manikánsabe iwíáh iwíáh atáh sánsá míre.

⁸Teiníboq írátíáthro. Naho Manikánka ite Asiu kené igaqnansabe omasa éhwéh teriuwe. Sísa Karáhéga mah marákóipéq míotaq we Asiu aní ména ite Asiu ke séhréh aitowe. Séhréh aitonka sokigi aitomé omasa éhwéh aiq pútaragire.

⁹Moke nahnso ke moq séhréh ariteyabe áwíre. Sega wensabé iwíáh iwíáh aintagehééna séhréh ariteyabe áwíre. Minayabe Manikáne ehwehnka aiq mahraréna,

Nahnso ke míéhrarabeq arensabé iwíáh iwíáh ataníe. Arenáwíq pankerónsábé igonkónue iwíáh iwíáh ataníe ire. *(Buk Song 18.49)*

¹⁰Wene ehwehnka mó mahraréna,

Nahnso keo, Asiu kereq itereqka moráráq iwíáh iwíáthoro ire.

(Lo 32.43)

11 Mi ehwéhniká mó mahraréna,

Nahnso keo, ite ómiga itene Wahnahnsabé iwíáh íwíáh atáhro. Mah
kehiná kéhínánká wensabé iwíáh íwíáh atáhro ire. (*Buk Song 117.1*)

12 Áísáíaga mó mahraréna,

Sésine anahwa anotah aní míanawire. We anotah aní úkéna Asiu kereq
nahnso kereq wahnah aritankéhe. Mi tanáhráq nahnso kegá iwíáhéra,
Wega ite kawerairitankéhe éra áwénunigehe úwe. (*Aisaia 11.10*)

13 Manikánka omasa éhwéhnéna, Áhnte kawéq náneq iníe únsabe ite
amahnága áwénunúne. Wensabé aiq pútare atáh púana wega itene
iru ukiq itena eyoyó aitankéhe. Manikáne Awanka kawerue séhréh
aitéhnásabé ite iwíáhéq, Wene ehweh aiq pútaq ehwéhne. Wega aiq náina
puaq áwénunúne ewe.

Poraga nahnso ke Sísa éhweh teri terinúnsabe éhwéhne.

14 Néne iyahnabo anímárinó, Íné tagaríomé ite kawéq sansá mira
aruqaruroro ke wóe. Ite Sísane sánsá aiq ahtebah puaq wensabé wensabé
íwáhnoraréh orahowe. 15 Ite ibitarúého éna mah pahsí sehiranue iahrreraq
ítóge. Manikánka séhréh aintéh púana págegeue teiena pagu pagunuge.

16 Nahnso kegá Manikáne sansá kawerue ahtebéra sehigigeheéna ehweh
mibeq mahbeq arítéh ání tahnsanéna wene kawéq ehwéh teri terinuge.
Nahnso ke séhréh aitanieéna Sísa Karáhéne arambehri mira aruqaruruge.
Nahnso kegá Maniká awahbeh sansá sehgiara kaweqtaq mía míaigeheéna
Manikáne Awanka séhréh aritena kawerarítéhre.

17 Sísa Karáhéba mía míaéna Manikáne arambehri kawerue miraunsabé
iwíáh íwíáhuge. 18 Mó kené arambehri íre teiúge. Peh morá Sísa Karáhéga
séhréh aintaráirana miraurau arámbéhrí teiúge. Nahnso kegá mina
tagéra Manikáne ehweh sehgiówe.

19 Manikáne Awanka séhréh aintaráinsabé ótaq sansá miraéna ehweh
teriátáuge. Nahnso kegá tagéra teriu ehwéh sehgirówe. Sarúsarama
suwahpeqkákáq Íríríkúma marákórápéqkákáq moke ákáhpepte ké
suwahpeqkákáq Sísa Karáhé éhweh teri terinurage.

20 Peh Sísa Karáhé éhweh íre írátíáhrabeq korerieyabe nuwahbehre.
Mó anínká nahwiahnsanse pearahnaraq ínéwé wene nahwiahnsanseraq
abogéhue nah peyabe nuwahriehre. 21 Írakaumo. Minayabe Manikáne
ehwehnka mahraréna,

We éhweh íre teriu ke tagariagehe. We éhweh íre írátíáh ké
siahtebagehe ire. (*Aisaia 52.15*)

Mi ehwéhniká irarinserah íre írátíáh ké korerieyabe nuwahbehre.

Poraga Aroma suwahpeq pokéyabe awahbó ehwehne.

22 Nahnso ke teri terinurau arámbéhrígá saiqnariarairana iteba íre
korahuraage. 23 Ínéwé áhnte opéq ite tagéyabe nuwahbaraire. Amahnága

mahtaqté árámbéhrí aiq parabarúó púana ite koraganie íwíáhuge.

²⁴Sípéni marákórápéq pokonaraq iteruwahpeq kéraganie. Iteba pehgáriq tanáhráq kowéna iuwena pokinieonaraq itega séhréh aintagéhe.

²⁵Téhwé Sarúsarama suwahpeq Manikáne animárí nárinieéna pokinie. ²⁶Táhmáro mibeqté ánimárí tabonah ke míáhnzásbé Másérónía marákórápéqté kéreq Ákáfa marákórápéqté kéreqka nárienehéera mone soruparera níátówe.

²⁷Seyega nárienéhe íwíáhurónka sirupipeq eyoyóuraire. Sarúsarama suwahpeqte kégá Sísa éhwéh téh írátówe. Segá irera nahnso ke teríátówe. Minayabe amahnága nahnso kégá nárienéhe íwíáhurónsabé aiq kaweruwe.

²⁸Níátáo moné Sarúsarama suwahpeqte ké aiq náríenaraq Sípéni marákórápéq pokonaraq iteba kéragéna kótaikinie. ²⁹Iteba konaraq Sísa Karáhéga íwíáh aintahna ehwéh teiníe. Wega íwíáh aintanawire íwíáhuge.

Poraga, Púreraintáhiro ú ehwehne.

³⁰Néne iyahnabo ánimáríno, itene Wahnah Sísa Karáhénsabe íwíáhero. Manikáne Awanka ite íwíáh aitaráiraq itega mó keyábé irutaboirune íwíáhero. Mira íwíáhotaq págege arámbéhrí ínereq miraoro. Mi pagégé arámbéhríwé púreq arámbéhrí wíre. Púreréq ínénsabeákák púreraintáhiro. ³¹Sarúsarama suwahpeqte Sísa éhwéhnsabé suwahrieh kégá nubíyehboq púreraintáhiro. Ínéga mibeqté Manikáne animárí kawerue séhréh aritankeheéq púreraintáhiro. Segá néne arambehri aiq ábérehre íwíáhigeheéq púreraintáhiro.

³²Mi ke séhréh arítáhnaraq Manikánka kowe aintahnaraq íwíáh íwíáhue iteba kinie. Mi tanáhráq itereq ínereqka ehwehnonaraq irupipeq eyoyóinaq íwíáh íwíáhonehe. ³³Manikánka ómi itene iru ukíq itena iteba mía máire. Aiq míre.

Poraga áhnte keyábé iroro ú ehwehne.

16 ¹Íné nuwahbehme Sísa tagariéh íní wenáwíq Píbi séhréh atáhiro. We Sénkária suwahpeqte íní ména mibeqté Sísa tagariáh ké séhréh arítéhre. ²Áhnte ke séhréh aritena íné moq séhréh aintáraire. Minayabe wega iteba kínaq mehweh ateq we tabonah ína naneq séhréh atáhiro. Ite moke Manikáne animárinká itene Wahnahnsabé íwíáhéq mó ke séhréh aritonanserah mi íní séhréh atáhiro.

³Sísa Karáhéne arambehriurataq Ákúírareq Párisírareq mi akéqká moq moráraq arambehriuraune. Sensabé iraotao arítáhiro. ⁴Segá íné séhréh aintároyame pukorahuroye. Íre ínébataq moke Sísa tagariáh náhnso kégá moq mi anítéyábé íwíáh íwíáh arítáhwe. ⁵Mi akéqseq sene nahtapeq momiwío ke Sísa tagariáh kéreqsabé iroro arítáhiro.

Esia marákórápéq Sísa Karáhé éhweh teriátáutaq mi ehwéhnsábé Épáinétúsaga téh aiq pútare atena sehgiraire. We niruní ání míre. Iraúno atáhiro.

⁶Máhríaga ite séhréh aitanieéna anotah arámbéhríuraire. Wensabé iraúno atáhiro.

⁷Nánuwahrah Asíú ánité Ántáróníkureq Súníásareq míéhye. Íné karábúsiipéq míarautaq sega moq mitaq míaroye. Íné Sísa Karáhé íre tagariarautaq sega we tagariaroyara eqmaro kega sensabé iwíáh íwíáh arítárówe. Sensabé iraotao arítáhiro.

⁸Itene Wahnahne sánsá kawerue sehgi áni wenáwíq Ámbiátu míéhre. We niruní ání míre. Wensabé iraúno atáhiro.

⁹Sísa Karáhéne arambehri miraurautaq Úrábánureq moq moraráq arambehriuraue. Wensabé iraúno atáhiro. Mó niruní ání Sítákísansabé iraúno atáhiro.

¹⁰Sísa Karáhéne sansá tábúsoqme sehgi áni wenáwíq Ápérie. Wensabé iraúno atáhiro. Áritóbúru karírónánínseqsabé iroto arítáhiro.

¹¹Nánuwahrah Asíú áni Éróriónansabé iraúno atáhiro. Náhsísune nahtapeq kaegao Sísa tagariáh keyábé iroto arítáhiro.

¹²Itene Wahnahne arambehri kawerue miraóya anité sensíwíq Tárípínareq Tárípósareqsabé iraotao arítáhiro. Itene Wahnahne arambehri áhnte miraurai inímé Pérísie. We niruní íní míre. We néne iyahnabo iní míre. Iraúno atáhiro.

¹³Itene Wahnahne sánsá tábúsoqme sehgi áni wenáwíq Árúpansabé iraúno atáhiro. Wenanowé náino tahnsa áni úkurainsabé mi inínsábé moq iraúno atáhiro.

¹⁴Mó kewé Ásínkárítuq Pégónireq Érémisireq Pátóbareq Érémásareq sereq moraráq Sísa tagariáh kéreqsabé iroto arítáhiro.

¹⁵Mó kewé Pírórógureq Súríahreq Néréúsareq wene anahnowáreq Órímbareq sereq miáh Sísa tagariáh kéreqsabé iroto arítáhiro.

¹⁶Iteite we mehweh atéhora. Moke mahtaqté Sísa tagariáh kégá itensabé iroto ewe.

Ahbabáq aitahráho keyábé éhwéhne.

¹⁷Néne iyahnabo anímárino, ehgarogaro anímárínseq ahbabáq aitahráho anímárínseq tagariáhro. Íwáhnoruro ehwéhnsábé ahqáho aitáh ké tagariáhro. Sega míéhrarabeq míehboq peh móbeq miáhro. ¹⁸Mina tahnsa kégá itene Wahnah Sísa Karáhéne arambehri íre miraéra peh seyene sirupipeqté iwíáh mira aruqaruowe. Sega áhnte ehwéhnera ehneehne aritéhrataq íre ahtebah kégá mi ehwéh irera kaweq ehwéhne iwíáhowe.

¹⁹Itega Síssane ehweh kawerue sehgiónsábé ómiga íráhwe. Minayabe iwíáh iwíáhéna nirupipeq eyoyóire. Ahbabáq sansa ahtebahboq pehragéq peh kaweq sansá ahtebahro.

²⁰Maniká iru ukiq itéh ánínká owainawa saiqnarianaire. Itene igaranka noginairabeq saiqnarianaire.

Itene Wahnah Sísa Karáhéga séhréh aitéhre.

Porareq míó kega Aroma keyábé iro-ro u ehwehne.

²¹Tímóti ínereq arambehrii anínká itensabé iro-ro ire. Nánuwahrah Asíú kéwé Árúsíareq Sésónireq Sósípátereqka itensabé moq iro-ro ewe.

²²Mah ehwéh páhsiipéq sehiranu aní néníwíq Tétíae. Poraga tenínserahnué pépahqtaq sehiranuge. Íné moq Sísa-ne aninéna itensabé iro-ro uge.

²³⁻²⁴Mahtaqté Sísa tagaríáh kégá Káiúsine nahtapeq momiwíowana wega íné Pora kirabo aintéhre. Wega itensabé iro-ro ire.

Mah ke suwahpeqte táhkísi moné wahnahni aní wenáwíq Érásátie. Wereq itene iyahnabo aní wenáwíq Kúátúsareqka itensabé iro-ro éye.

Manikánsabe iwíáh íwíáh atanéhe i ehwéhne.

²⁵Manikánsabe iwíáh íwíáh atone. Ínéwé kaweq ehwéh Sísa Karáhé éhweh teri terinuge. Itega mi ehwéh ireq sehgiqgeheéna Manikánka págege aitéhre. Naho mi ehwéh íre ábóraragia peh kopípéq kowe.

²⁶Kopípéq kowana Manikáne ehweh iraru kegá aiq sehiranuro puana amahnágawe ábóraq kéhre. Mah kehiná kéhínánká mi ehwéhnsabé aiq pútare atera sehgiqgeheéna Manikánka korerié-ro aitáráire.

²⁷Manikánka webataq mía míaéna aiq moke ahtebehre. Sísa Karáhéga miraúnsabe itega Maniká Iteribonsabé ahriahri iwíáh íwíáh atanéhe. Ai-q míre.